

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 096 (5568) 19 may 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yeni inzibati binasının açılışında iştirak edib

Səh 2

6

Siyavuş Novruzov:
"Olmayı ölkəmizin
üzərinə yazmaq
böhtandır"

14

Əqidə dostu
Əli Kərimlini ifşa etdi

16

Ronaldo vergidən
yayıldığını boynuna
aldı!

19 may 2018-ci il

Prezident İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yeni inzibati binasının açılışında iştirak edib

Prezidentin Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Mayın 18-də

Qırğız Respublikasının Prezidenti Sooronbay Jeenbekov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham

Əliyevə telefonla zəng edib. Söhbət zamanı dövlət başçıları Azərbaycan Respublikası ilə Qırğız Respublikası arasında əməkdaşlığa dair aktual məsələləri müzakirə edib, bundan əvvəl əldə olunmuş razılaşmaların praktiki şəkildə həyata keçirilməsi və ikitərəfli qarşılıqlı fəaliyyətin inkişafının perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Mayın 18-də Bakıda Yeni Azərbaycan Partiyasının yeni inzibati binasının açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib.

Baş nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini-icra katibi Əli Əhmədov dövlətimizin başçısına görülən işlər barədə məlumat verdi. Qeyd edildi ki, binanın inşasına 2016-cı ilin iyununda başlanıb, bu ilin mayında isə başa çatdırılıb. Tikinti işləri yüksək səviyyədə həyata keçirilib. Burada ən müasir avadanlıq quraşdırılıb. Yeni binanın ümumi sahəsi 11 min kvadratmetrdir. Partiyanın yeni binası indi paytaxtımızın müasir və memarlıq baxımından göz oxşayan ən yaraşlıq binalarından biridir.

Dövlətimizin başçısı yeni inzibati binanın rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi. Prezident İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin binanın foyesindəki abidəsinin önünə gül dəstəsi qoydu.

Yeni Azərbaycan Partiyasının yeni binasında Heydər Əliyev muzeyi yaradılıb. Muzeydəki müxtəlif fotostendlər, əyani vəsaitlər ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi irsinin və zəngin dövlətçilik fəaliyyətinin öyrənilməsi və gələcək nəsillə

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Rövşən Hüseyn oğlu İbrahimovun Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Natiq Musa oğlu Aslanov Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilib.

* * *

Prezident İlham Əliyev mayın 18-də "Bərdə şəhərində Tərtər çayı üzərində yeni körpü tikilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb.

rə çatdırılması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır. Burada ümummilli lider Heydər Əliyevin Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyəti ilə bağlı gördüyü işləri əks etdirən fotoşəxslər var. Prezident İlham Əliyev binada yaradılan şəraitlə yaxından tanış oldu.

Məlumat verildi ki, ümumilikdə inzibati bina 50 otaq, müşavirə, konfrans və akt zallarından ibarətdir. Hər mərtəbədə iş otaqları ilə yanaşı, kiçik müşavirə zalları da var. Konfrans zalı 100 yerlikdir. Buradakı 268 yerlik böyük akt zalında respublika əhəmiyyətli və partiyanın fəaliyyəti ilə bağlı müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Ardı Səh. 3

Prezident İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yeni inzibati binasının açılışında iştirak edib

Əvvəli-Səh-2

Binadakı bütün otaqlarda səmərəli fəaliyyət üçün hər cür şərait yaradılıb. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi də diqqətdə saxlanıb. Belə ki, binada Azərbaycanda informasiya-kommunikasiya və proqram təminatı sahəsində 15 ildən artıq fəaliyyət göstərən yerli "CASPEL" şirkəti tərəfindən müasir, beynəlxalq tələblərə cavab verən infrastruktur qurulub, intellektual kamera-mühafizə sistemi təşkil edilib. Şirkət tərəfindən partiyanın bütün iş proseslərini, üzvlərin qeydiyyatını idarə edən proqram təminatı yazılıb və inzibati binanın bütün otaqları müasir kompüter, perefəriya avadanlığı ilə təchiz olunub. Eyni zamanda, Yeni Azərbaycan Partiyasının bütün rayon təşkilatları vahid kommunikasiya məkanında birləşdirilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın aparıcı siyasi qüvvəsi olan, milli maraqların müdafiəsi və təmin edilməsi istiqamətində uğurla

fəaliyyət göstərən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasından artıq 26 il ötür. Partiya bu gün ölkə həyatının bütün sahələrində yaxından iştirak edir, respublikamızın tərəqqisinə mühüm töhfələr verir. Partiya Azərbaycanın müasir və dinamik inkişaf edən ölkə kimi nüfuzunun daim artmasında mühüm rol oynayır, ümummilli lider Heydər Əliyevin ideya və arzularını yüksək səviyyədə həyata keçirir. Son illərdə keçirilən prezident və parlament seçkilərində böyük səs çoxluğu ilə qalib gələn Yeni Azərbaycan Partiyası Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi qüvvəsi kimi Azərbaycan cəmiyyətində yüksək etimad, hörmət və nüfuz qazanıb. Hazırda Yeni Azərbaycan Partiyası öz sıralarında 700 mindən çox üzvü birləşdirir. Onların 38 faizini gənclər, 47 faizini isə qadınlar təşkil edir. Partiyanın Gənclər Birliyi və Qadınlar Şurası da təşkilatın aparıcı qüvvəsi kimi ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edirlər.

19 may 2018-ci il

Parisdə UNESCO-nun sabiq baş direktoru Koşiroy Matsuuranın 80 illiyi münasibətilə konfrans keçirilib

Mayın 18-də Parisdə UNESCO-nun baş qərar-gahında 1999-2009-cu illərdə təşkilatın baş direktoru olmuş Koşiroy Matsuuranın anadan olmasının 80 illiyi münasibətilə konfrans keçirilib. AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva iştirak edib.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti UNESCO-nun baş qərar-gahında təşkilatın keçmiş rəhbərləri, fəxri və xoşməramlı səfirləri ilə görüşüb.

Azərbaycan-UNESCO münasibətlərinin inkişafında Birinci vitse-

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva konfransda iştirak edib

prezident Mehriban Əliyevanın mühüm xidmətləri var. Azərbaycanın zəngin mədəniyyətinin qorunması, öyrənilməsi və tədqiqində xidmətlərinə görə 2004-cü ilin sentyabrında UNESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülən Mehriban Əliyeva dünya mədəniyyətinə qayğı və diqqətinə, həmçinin Azərbaycanın mədəni irsinin yaşadılması sahəsindəki töhfələrinə görə 2008-ci ildə keçmiş baş direktor Koşiroy Matsura tərəfindən gümüş xatirə medalı, 2010-cu ildə sabiq baş direktor İrina Bokova tərəfindən Qızıl Motsart medalı ilə təltif edilib. Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu ilə də UNESCO-nun çox səmərəli əməkdaşlığı mövcuddur.

Məhz Mehriban Əliyevanın söyləri nəticəsində Azərbaycanın maddi və qeyri-maddi mədəni irs nümunələri UNESCO-nun müvafiq siyahılarında yer almaqdadır.

UNESCO-nun Keçmiş Üzvləri Assosiasiyasının sədri Corc Kutukcen Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanı və tədbirin digər iştirakçılarını salamlayıb. O, həmçinin 1974-1987-ci illərdə UNESCO-nun baş direktoru olmuş Amadu Mahtar Mbou və 1987-1999-cu illərdə həmin vəzifədə çalışmış Federiko Meyerin təbrik məktublarını oxuyub.

UNESCO-nun baş direktoru Odre Azule Koşiroy Matsuuranın qurumun inkişafındakı xidmətlərinə toxunub, onun idarəçilik təcrübəsinin bu gün də davam etdirildi-

yini söyləyib. Azərbaycanın birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva konfransda çıxış edib.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın çıxışı:

-Xanım Baş Konfransın sədri. Hörmətli cənab Matsura. Hörmətli İrina Bokova. Zati-aliləri, xanımlar və cənablar.

Əvvəla dəvətə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm və burada, UNESCO-da həmkarlarımla və dostlarımla arasında olmağa çox şadam.

İcazə verin, sizi, əziz cənab Matsura, 80 illik yubileyiniz münasibətilə təbrik edirəm və sizə möhkəm cansağlığı və uğurlar arzu edirəm.

UNESCO-nun baş direktoru

vəzifəsində gördüyünüz işləri çox yüksək qiymətləndiririk. Sizin fəaliyyətiniz zamanı aparılan islahatlar UNESCO-nun dünya üzrə nüfuzunun gücləndirilməsinə imkan verdi. Biz bir çox uğurlu humanitar layihələrdən söz açdıqda sizin adınız həmişə qeyd olunur, məsələn, "Hamı üçün təhsil" beynəlxalq layihəsi və bir çox digərləri.

Sizin rəhbərliyiniz altında UNESCO və ölkəmiz arasında münasibətlər daha da möhkəmlənib. Dərin minnətdarlıq hissi ilə biz sizin Bakıya səfərlərinizi, birgə forum və konfranslarımızda şəxsən iştirakınızı xatırlayırıq. Mən sizin ilk beynəlxalq "Muğam aləmi" festivalında iştirakınızı xatırlayıram. Sizin iştirakınızla biz Azərbaycan Dövlət Xalça Muzeyinin və Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməlini qoymuşuq. Sizinlə bir yerdə Müsiri İncəsənət Muzeyinin açılışını etmişik. Bu gün bu mədəniyyət mərkəzləri paytaxtımızın ən çox ziyarət olunan və maraq doğuran yerlərinə çevrilib.

2007-ci ildə biz Azərbaycanda peşə hazırlığını inkişaf etdirmək üçün layihənin birgə icrası üzrə sənədə imza atdıq. Sonra 2009-cu ildə qeyri-maddi mədəni irsin qorunmasında strateji məqsədləri təmin etmək üçün Əməkdaşlıq Sazişini imzaladıq.

Sizin rəhbərliyiniz dövründə bizim tarixi abidələrimiz olan Bakının içərişəhəri, Şirvanşahlar sarayı, Qız qalası, habelə Qobustan qayaüstü təsvirləri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir. Musiqimizin inciləri olan muğam və aşıq sənəti Bəşəriyyətin Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Repräsentativ Siyahısına daxil edilmişdir.

Sizin söyləriniz nəticəsində 2004-cü ildə mənə UNESCO-nun şifahi ənənələr və musiqi ənənələri sahəsində xoşməramlı səfiri titulu almaq şərəfi nəsib olub və o vaxtdan bəri mənə göstərilən etimadı doğrultmaq üçün əlimdən gələni əsirgəməmişəm. Əziz cənab Matsura, biz Azərbaycanla UNESCO arasında ikitərəfli əlaqələrin gücləndirilməsində sizin şəxsi söylərinizi çox yüksək qiymətləndiririk.

Bizim əməkdaşlığımızın tarixi 1992-ci ilə gedib çıxır. O zaman müstəqillik qazandıqdan dərhal sonra Azərbaycan bu mötəbər təşkilata üzv oldu. O vaxtdan bəri Azərbaycan UNESCO-nun əksər konvensiyaları və digər hüquqi sənədlərinə qoşularaq onları ratifikasiya edib. Bu gün biz təşkilatda fəal təmsil olunaraq və öz töhfəmizi verərək UNESCO proqramlarının işində iştirak edirik. 2013-cü ildə Azərbaycan və UNESCO Elm, Təhsil, Mədəniyyət və Kommunikasiya sahəsində Əməkdaşlığa dair Çərçivə sazişini imzaladı. Beləliklə, Azərbaycan donor ölkələri ailəsinə üzv oldu və bununla da UNESCO proqram və layihələrinə fəal dəstəyini göstərməyə başladı. Biz bununla qürur duyuruq. Digər məsələlər sırasında mən burada Afrika ölkələrində keyfiyyətli təhsilə nail olmaq üçün təvazökar töhfəmizi qeyd etmək istəyirəm.

Əziz dostlar, qədim İpək Yolu-nun mərkəzində yerləşən Azərbaycanın fikirlərinin paylaşıldığı və insanların dostluq mühitində bir araya gəldiyi məkən kimi uzun tarixi var. Sivilizasiya, mədəniyyət və dinlərin qovuşduğu yerləşən bir ölkə kimi Azərbaycan mədəniyyətlərarası dialoq, digərlərinə qarşı tolerantlıq və hörmət nöqtəyi-nəzərindən beynəlxalq ictimaiyyətə bir çox şeylər təklif edə bilər. Bu gün multikulturalizm Azərbaycanın dövlət siyasətidir və biz multikulturalizm dəyərlərinin təşviqində UNESCO da daxil olmaqla beynəlxalq ictimaiyyətlə əməkdaşlıq edirik.

Ardı Səh. 5

Parisdə UNESCO-nun sabiq baş direktoru Koşiuro Matsuuranın 80 illiyi münasibətilə konfrans keçirilib

Əvvəli-Səh-4

Burada mən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təşəbbüsü ilə irəli sürülən, mədəniyyətlərə və dinlərə dialoqun təşviq olunmasında həqiqətən də global platformaya çevrilən "Bakı Prosesi"ni qeyd etmək istəyirəm. Əvvəla bu, Avropa Şurasına və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olan ölkələr arasında əməkdaşlıq platforması kimi irəli sürülmüşdü. 2008-ci ildə Azərbaycan bu iki beynəlxalq təşkilatın üzvü kimi Bakıda İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına və Avropa Şurasına üzv olan ölkələrin mədəniyyət nazirlərinin görüşünü keçirdi. Bu proses bu günə kimi davam edir. Bu il biz "Bakı Prosesi"nin 10-cu ildönümünü qeyd edirik. UNESCO ilə sıx tərəfdaşlıq edərək, biz "Bakı Prosesi" çərçivəsində mədəniyyətlərə dialoq üzrə 4 dünya forumunu müvəffəqiyyətlə keçirdik və bu işi gələcəkdə də davam etdirməyə hazırıq.

İnsan potensialının inkişafı UNESCO-nun və Azərbaycanın böyük əhəmiyyət verdiyi digər sahədir. Keyfiyyətli təhsil və mədəniyyət insan inkişafı üçün əsas

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva konfransda iştirak edib

mətlərin vacibliyini vurğuladı.

2009-2011-ci illərdə İcra Heyətinin sədri olmuş Eleonora Mitrofanova Koşiuro Matsuura dünyada xalqlararası sülhü təşviq etdiyinə görə "Sülh, dostluq və əməkdaşlıq" medalını təqdim etdi. Tədbirdə 2004-2008-ci illərdə UNESCO yanında Amerika Birləşmiş Ştatlarının səfiri olmuş Luiz Oliverin məktubu da oxundu. Daha sonra UNESCO-nun fəxri və xoşməramlı səfirləri Marianna Vardinoyannis, Setsuko Klossovska de Rola və Bahi Hariri Koşiuro Matsuuranın UNESCO-ya rəhbərliyi dövründə təşkilatın fəaliyyətinin genişlənməsindəki xidmətlərini vurğuladılar.

Sonda çıxış edən Koşiuro Matsuura UNESCO-ya rəhbərliyi dövründə fəaliyyəti ilə bağlı xatirələrini bölüşdü. O, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevaya onun haqqında söylədiyi xoş sözlərə görə təşəkkürünü bildirdi və onun dəstəyi ilə həyata keçirilən çoxsaylı əhəmiyyətli layihələri qeyd etdi. Ulu öndər Heydər Əliyevin dəvəti ilə 2000-ci ildə Bakıda türkdillilərin Sammitinə iştirakını xatırladan Koşiuro Matsuura

tün dünyanı Bakıya gətirməyə, dialoq və əməkdaşlığın mübadiləsi üçün həqiqətən universal platforma yaratmağa ümid edirik.

Azərbaycan dünya mədəni irsinin qorunmasına və proaktiv humanitar siyasətə birbaşa töhfə verərək UNESCO-nun dəyər və ideallarına çox sıx bağlı olduğunu nümayiş etdirib. İcazə verin, burada bir neçə misal çəkim. Qızlar üçün yeni məktəb inşa etməklə Azərbaycan 2005-ci ildə Pakistanın Müzəffərabad şəhərində dəhşətli zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılması üçün beynəlxalq ictimaiyyətin səylərinə töhfə verib. 2011-ci ilə UNESCO ilə bağlanan müqavilə əsasında biz, həmçinin zəlzələdən əziyyət çəkmiş Haitinin mədəni irsinin bərpasında iştirak etmişik. Azərbaycanın dünyaya mədəni irsinin təqdimatı və bərpasına yönələn xeyriyyəçilik fəaliyyəti Almaniya Berlin qəsri, Versalda qədim abidələr, Fransada aşığı Normandiyaadakı kilsə və Luvr muzeyi, müqəddəs Marçelini və Piyetro qədim əlyazmaları və katakombaları, Vatikanda San Sebastyan katakombaları, İtaliyada Kapitolu muzeyin-

də filosoflar zalı, Bolqarıstanda Trapezitsa muzeyi və digər bu kimi bir çox ölkələri əhatə edib.

Əziz dostlar, mən nailiyyətlərimizdən, cənab Matsuuranın UNESCO-ya uğurlu onillik rəhbərlik fəaliyyətindən çox danışa bilərəm. Bilirəm ki, bu səhər digər həmkarlarımla da sizlərlə paylaşacağım çoxlu fikirləri olacaq. Sonda, mən sadəcə cənab Matsuuranın müstəsna insani keyfiyyətlərini qeyd etmək istəyirəm. Öz təcrübəmdən deyə bilərəm ki, o, elə bir insandır ki, öz şəxsi səviyyəsi ilə kişi və qadınların düşüncələrinə sülh gətirir və buna görə UNESCO-nun dəyərləri və ideallarının təşviqində onun rolu həddindən artıq qiymətli. Mən həqiqətən belə bir dahi şəxsiyyətlə tanış olduğuma görə sevinc və qürur hissi duyuram, mükəmməl əməkdaşlığımızın və dostluğumuzun xoş xatirələrini yada salıram. Cənab Mat-

suura, sizinlə işləmək mənim üçün həmişə xoş idi və bir öyrənmə təcrübəsi idi. Mən gələcəkdə görüşəcəyimizə ümid edirəm, sizə və ailənizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik arzulayıram. Sizi tezliklə Azərbaycanda görüşməyə ümid edirəm. Sağ olun.

XXX

Sonra 2009-2017-ci illərdə UNESCO-nun baş direktoru olmuş İrina Bokova Koşiuro Matsuuranın rəhbərliyi dövründə UNESCO-nun qəbul etdiyi mühüm sənədləri xatırladı. İrina Bokova mandatlığı dövründə göstərdiyi dəstəyə görə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevaya minnətdarlıq etdi.

UNESCO-nun Baş Konfransının sədri Zohur Alaui Koşiuro Matsuuranın mədəniyyətlərə dialoqun və multikulturalizmin inkişafına verdiyi töhfələrdən danışdı və onun prioritet elan etdiyi istiq-

bildirdi ki, həmin səfəri çərçivəsində Mehriban Əliyeva ilə görüşüb. Həmin görüşdə Azərbaycanın maddi və qeyri-maddi mədəni irs nümunələrinin UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına təqdim edilməsi müzakirə olunub. Koşiuro Matsuura vurğuladı ki, bu gün Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə UNESCO-nun Mədəni və Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına Azərbaycan mədəniyyətinin bir çox inciləri daxil edilib. O, ölkəmizin Birinci vitse-prezidentinə UNESCO-nun xoşməramlı səfiri kimi mədəni irsin qorunması sahəsinə göstərdiyi diqqətə görə təşəkkür etdi. "Azərbaycanla bağlı zəngin xatirələrim var", - deyən Koşiuro Matsuura bu ilin oktyabrında ölkəmizdə keçiriləcək Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumuna dəvətə görə də Azərbaycan hökumətinə təşəkkürünü ifadə etdi.

elementlərdir və bu əhəmiyyəti nəzərə alaraq Azərbaycan "Ekspo 2025" Ümumdünya Sərgisini Bakıda keçirmək üçün namizədliyini irəli sürərək, "İnsan kapitalının inkişaf etdirilməsi, daha yaxşı gələcəyin qurulması" mövzusunda seçib. Təklifimiz qalib gələrsə biz bün-

19 may 2018-ci il

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Parisdə UNESCO-nun baş direktoru ilə görüşüb

Mayın 18-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Parisdə UNESCO-nun baş qərargahında təşkilatın baş direktoru Odre Azule ilə görüşüb. AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, UNESCO-nun baş direktoru Odre Azule Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevaya Koşiuro Matsuuranın 80 illik yubileyi münasibətilə təşkil edilən tədbirdə iştirakına görə minnətdarlığını bildirdi. Qeyd etdi ki, bu tədbir Koşiuro Matsuuranın 80 illiyi ilə yanaşı, ümumiyyətlə, UNESCO-nun missiya, məqsəd və fəaliyyətini təcəssüm etdirir. Baş direktor Odre Azule bu

vəzifəyə seçildəndən sonra Azərbaycanla UNESCO arasındakı münasibətlərin zəngin tarixini daha dərinəndən öyrəndiyini və ikitərəfli əlaqələrin yüksək səviyyədə inkişaf etdiyini diqqətə çatdırdı. O, fəaliyyəti dövründə də ikitərəfli münasibətlərin inkişafına töhfə verəcəyini bildirdi.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü olan "Bakı Prosesi"ndən söz açaraq, bu il həmin prosesin 10 illiyinin qeyd olunduğunu vurğuladı. Birinci vitse-prezident bildirdi ki, 2019-cu ildə Bakıda növbəti Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dia- loq Forumu keçiriləcək. Son illər

ərzində Azərbaycan bu cür mötəbər tədbirlərə ev sahibliyi etməsi, həmçinin təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində müxtəlif layihələrdə iştirakı ilə UNESCO-nun təşəbbüsləri və fəaliyyətinə böyük töhfələr verib.

Mehriban Əliyeva Azərbaycan mədəni irs nümunələrinin UNESCO-nun Ümumdünya Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına salınmasına görə təşəkkürünü bildirdi.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva bu il Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinin qeyd olunduğunu diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, ötən 100 il ərzində Azərbaycan bir çox nailiyyətlər əldə edib. Bunlardan ən vacibi qadınlara seçib-seçilmək hüququnun verilməsidir ki, bu da UNESCO-nun məqsəd və məramlarına, mandatına uyğun məsələdir. Bununla əlaqədar bu il ərzində UNESCO ilə birgə tədbirlərin təşkili nəzərdən keçirildi. Baş direktor Odre Azule nəzərdə tutulan tədbirlərin keçirilməsinə dəstək verəcəyini bildirdi. O vurğuladı ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinin qeyd olunması və əldə edilən nailiyyətlər təqdirəlayiqdir.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva baş direktor Odre Azulenı Azərbaycana səfərə dəvət etdi.

Azərbaycan ilə Qazaxıstan arasında əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə olunub

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov Qazaxıstanın Almatı şəhər akimi (qubernatoru) Baurjan Baybek ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə ölkələrimiz arasında siyasi, iqtisadi, humanitar və digər sahələrdə ikitərəfli münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsi üçün geniş potensialın olduğu bildirilib. Prezidentin köməkçisi deyib ki, müstəqillik illərində Qazaxıstan mühüm nailiyyətlər əldə edərək regionun aparıcı dövlətlərindən birinə çevrilib. Azərbaycanın siyasi sahədə sabit diplomatik münasibətlərinin mövcud olduğu ölkələrdən biri məhz Qazaxıstandır. Azərbaycan-Qazaxıstan əlaqələrinin genişlənməsinə əlverişli şərait yaradan

üstünlüklər, eyni zamanda, düşünülmüş siyasət regionun inkişafına təkən verən bir sıra layihələrin reallaşdırılmasını şərtləndirib.

Almatı şəhər akimi Baurjan Baybek Azərbaycana səfəri zamanı müşahidə etdiyi inkişaf haqqında xoş təəssüratlarını bölüşüb. O, ölkələrimiz arasında ikitərəfli və çoxtərəfli formatda əməkdaşlığın müxtəlif sahələrinə toxunub, münasibətlərin strateji xarakter daşdığını qeyd edib. Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq əlaqələrinin getdikcə möhkəmləndiyi vurğulanıb, ikitərəfli münasibətlərin hazırkı vəziyyəti və inkişaf perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Azərbaycanın Qazaxıstandakı səfiri Rəşad Məmmədov görüşdə iştirak edib.

Siyavuş Novruzov: "Olmayanı ölkəmizin üzərinə yazmaq böhtandır"

"AŞPA-nın qərarı ilə bağlı məsələdə söhbət Səməd Seyidovdan deyil, ümumilikdə Azərbaycandan gədir. AŞPA-da atılan addımlar Azərbaycana, ölkəmizin iqtisadi inkişafına qarşı atılan addımdır. Azərbaycanı gözü götürməyənlər ölkəmiz haqqında mənfi imic formalaşdırmaq istəyirlər". SİA-nın xəbərinə görə, bunu Milli Məclisin deputatı Siyavuş Novruzov deyib.

Onun sözlərinə görə, beynəlxalq təşkilatlarda fəaliyyət göstərən nümayəndə heyətlərimizin üzvləri birgə, planlı şəkildə fəaliyyət göstərməlidirlər: "Bundan sonrakı fəaliyyətimizdə işimizi elə qurmalyıq ki, ölkəmizə qarşı belə cəhdlərin qarşı-

silinsin. Hər bir insan öz ölkəsinin maraqlarını müdafiə etmək istəyir. Olmayı ölkəmizin üzərinə yazmaq böhtandır. Biz bu istiqamətdə işimizi davam etdirməli, ölkəmizin maraqlarını bütün çərçivələrdə müdafiə etməliyik".

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi Ramazan ayı ilə bağlı açıqlama yayıb

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi (QMI) Ramazan ayı ilə bağlı açıqlama yayıb. QMI-dən AZƏRTAC-a daxil olan açıqlamada bildirilir ki, idarənin Qazılar Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş mübarək Ramazan ayının təqvimində imsak vaxtı əvvəllər olduğu kimi səhər azanından 15 dəqiqə deyil, 5 dəqiqə əvvəl göstərilib. Bununla əlaqədar, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinə vətəndaşlardan çoxsaylı müraciətlər daxil olub.

Bəyanatda qeyd edilib ki, imsak vaxtının səhər namazından 5 dəqiqə əvvəl təyin edilmə qərarı hər iki məzhəb üləmalarının fikirləri əsas tutularaq qəbul olunub. İmsak vaxtının səhər azanından əvvəl bitirib namaza hazır olmaları üçündür. Builki Ramazan təqvimində belə bir dəyişiklik etmə qərarının başlıca məqsədi oruc tutanların rahatlığını daha yaxşı şəkildə təmin etməkdir. İmsak vaxtı ilə səhər azan vaxtı arasındakı 5 dəqiqəlik müddətin son hədd olduğu bir daha önəmli vurğulanır.

Almatıda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə və ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illiyinə həsr olunmuş konfrans keçirilib

Tədbir çərçivəsində Qazaxıstan Milli Universitetində Azərbaycan Tarix və Mədəniyyət Mərkəzi açılıb, dahi dramaturq Hüseyn Cavidin 135 illiyinə həsr olunmuş xüsusi konfrans təşkil edilib

Mayın 17-də Almatı şəhərindəki Əl-Fərabi adına Qazaxıstan Milli Universitetində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə və ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illiyinə həsr olunmuş konfrans keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Əl-Fərabi adına Qazaxıstan Milli Universitetinin rektoru Qalimkair Murtanov konfransı açaraq Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinin və ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyinin universitetdə təşkil edilməsinin əhəmiyyətindən danışdı. Rektor vurğulayıb ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti türk-müsəlman dünyasında ilk demokratik respublika idi. Onun yaratdığı dəyərlər təkcə Azərbaycan üçün deyil, bütün türk dünyası üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu dövlətin yaratdığı seçki, dövlət idarəçiliyi ənənələri, elm, təhsil, mədəniyyət və digər sahələrdə gördüyü işlər sonrakı dövrlərdə bü-

birdə iştirak edən Qazaxıstan rəsmilərinə təşəkkürünü bildirib. Prezidentin köməkçisi deyib ki, bu cür tədbirlər xalqlarımız, dövlətlərimiz arasındakı dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin göstəricisidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayev ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafına böyük önəm verirlər. Bu gün Azərbaycan ilə Qazaxıstan bir çox sahələrdə sıx əməkdaşlıq edir, beynəlxalq qurumlarda bir-birini dəstəkləyirlər. Əminlik ki, bu əlaqələr xalqlarımızın mənafeyi naminə daim inkişaf edəcək.

Beynəlxalq Türk Akademiyasının prezidenti Darxan Kızırdı bilirdi ki, ötən yüzilliyin əvvəllərində bütün türk dünyasında özünü göstərən milli azadlıq hərəkatı müxtəlif coğrafiyalarda yayılsa da, Azərbaycanda xüsusilə geniş vüsət aldı. Bu il qeyd etdiyimiz Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi bütün müsəlman Şərqi ulduz kimi doğdu. Cümhuriyyət təkcə Azərbaycanda deyil, bütün türk dünyasında milli düşüncənin oyanması və formalaşmasında vacib rol oynadı. Xarici ölkələrdə diplomatik nümayəndəliklər açıldı.

türk cümhuriyyətlərində istifadə olunmuş dəyərlər kimi bizim üçün də qiymətlidir.

Azərbaycanın Qazaxıstandakı səfiri Rəşad Məmmədov konfransda geniş məruzə ilə çıxış edib.

Səfir deyib ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti cəmi 23 ay yaşasa da, tariximizdə şanlı və şərəfli yer tutur. Bu gün Azərbaycan dövləti həmin tarixlə qürur duyur. Təsəffüfi deyil ki, ümummilli lider Heydər Əliyev indiki müstəqil dövlətimizin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi olduğunu bəyan edib. Cümhuriyyətin qısa müddətdə həyata keçirdiyi tədbirlər və qəbul etdiyi qərarlar, atdığı addımlar tariximizdə silinməz iz buraxıb, milli dövlətçilik ənənələrinin bərpası işində böyük rol oynayıb. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti az yaşasa da, xalqımızda azadlıq, müstəqillik ideyalarını daha da gücləndirib.

Diplomat diqqətə çatdırıb ki, bu günlərdə 95 illik yubileyini qeyd etdiyimiz ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanda yenidən hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra müstəqilliyimizin davamlı və əbədi olması yolunda qətiyyətli addımlar atdı və bu sahədə qarşıya çıxan çətinlikləri aradan qaldırdı. Müstəqillik illərində ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə çox uğurlu xarici siyasət aparıldı, dünyanın inkişaf etmiş bütün dövlətləri ilə diplomatik əlaqələr yaradıldı və əməkdaşlıq haqqında ölkəmizin maraqlarına xidmət edən ikitərəfli sazişlər bağlandı. Bu gün Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqincə davam etdirilməsi, Prezident İlham Əliyevin düşünülmüş strategiyası müstəqil Azərbaycanı dünyanın inkişaf etmiş demokratik dövlətlərindən birinə, beynəlxalq aləmdə söz və nüfuz sahibinə çevirib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov çıxış edərək konfransın təşkilatçılmasına - Əl-Fərabi adına Milli Universitetin rəhbərliyinə, TÜRKSOY-a, Beynəlxalq Türk Akademiyasına və təd-

Darxan Kızırdı qeyd edib ki, Beynəlxalq Türk Akademiyası bu tarixi hadisənin önəmini, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yüzillik yubileyinin yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün imzaladığı Sərəncamı nəzərə alaraq geniş tədbirlər proqramı hazırlayıb. Biz artıq beynəlxalq səviyyədə ilk tədbirimizi reallaşdırmışıq. Aprel ayında Parisdə UNESCO-nun baş qarargahında keçirdiyimiz beynəlxalq forum çərçivəsində Cümhuriyyətin 100 illik yubileyini və onun qurucularından olan Əlimərdan bəy Topçubaşovun 155 illiyini qeyd etdik. Cari ilin iyun ayında Astanada təşkil edəcəyimiz IV Böyük Beynəlxalq Humanitar Forumun bir panelini bütünlüklə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr edəcəyik. Bununla yanaşı, ilk dəfə olaraq qazax dilində Cümhuriyyətə aid ensiklopedik xarakterli sənədlər və faktlarla zəngin olan nəfis tərtibatda kitab çapa hazırlanıb.

Qazaxıstan Xalqları Assambleyasının üzvü, Qazaxıstan Azərbaycanlıları Assosiasiyasının sədri Əbülfəz Xamedov deyib ki, Azərbaycanla Qazaxıstanı etnik-tarixi köklərdən başqa, son onilliklərin siyasi münasibətlər sistemini müəyyənləşdirən əhəmiyyətli amillər də yaxınlaşdırır. Qazaxıstan-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafında və Qazaxıstanın ictimai-siyasi, iqtisadi, mədəni, sosial həyatında azərbaycanlıların mühüm rolu var. Dost və qardaş Qazaxıstanda məskunlaşan 300 mindən çox soydaşımız daim tarixi Vətənimiz olan Azərbaycanda gedən inkişaf proseslərini sevinclə izləyir və iki ölkə arasında münasibətlərin tərəqqisinə töhfələrini verirlər.

Almatıda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə və ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illiyinə həsr olunmuş konfrans keçirilib

Tədbir çərçivəsində Qazaxıstan Milli Universitetində Azərbaycan Tarix və Mədəniyyət Mərkəzi açılıb, dahi dramaturq Hüseyn Cavidin 135 illiyinə həsr olunmuş xüsusi konfrans təşkil edilib

Əvvəli-Səh-7

Əl-Fərabî adına Qazaxıstan Milli Universitetinin professoru Saypulla Sapanov bildirib ki, Azərbaycan və Qazaxıstan xalqlarını daha da yaxından tanımağımız üçün orta q keçmişdən süzülüb gələn dəyərlərimizi yenidən dərk etməli və onlara sahib çıxmalıyıq. Bu cür tədbirlərin, birgə elmi layihələrin reallaşdırılmasının əhəmiyyəti böyükdür. Saypulla Sapanov deyib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurulmasında xidmətlərini saymaq bitməz. Məhz Heydər Əliyev və Nursultan Nazarbayev tərəfindən əsas qoyulan sıx dostluq münasibətləri bu gün uğurla davam edir. Tədbirdə ümummilli lider Heydər Əliyev haqqında film nümayiş olunub.

x x x

Sonra Əl-Fərabî adına Qazaxıstan Milli Universitetində Azərbaycan Tarix və Mədəniyyət Mərkəzi-

mədəniyyət sahələrində əlaqələndirici bir vəsile olacaq. Əli Həsənov bu mərkəzin xalqlarımızın bir-birini daha yaxşı tanımalarına, elmi biliklərin mübadiləsinə müsbət təsir göstərəcəyini vurğulayıb.

Azərbaycanın Qazaxıstandakı səfiri Rəşad Məmmədov mərkəzin yaradılması ilə bağlı görülən işlərdən danışdı.

x x x

Daha sonra Əl-Fərabî adına Universitetin böyük akt zalında Azərbaycanın dahi dramaturqu Hüseyn Cavidin 135 illiyinə həsr olunmuş xüsusi konfrans keçirilib. Universitetin rektoru Qalimkair Mutanov, Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi Əli Həsənov, TÜRKSOY-un baş katibi Düsen Kaseinov, Azərbaycanın Qazaxıstandakı səfiri Rəşad Məmmədov, Beynəlxalq Türk Akademiyasının prezidenti Darxan Kızırlı konfransda salamlama nitqləri söyləyiblər.

Azərbaycan Milli Elmlər Aka-

nin açılışı olub. Mərkəzdə Azərbaycana aid çoxsaylı siyasi, elmi, mədəni ədəbiyyat toplanıb. Azərbaycanın mədəniyyətini, siyasətini, tarixini əks etdirən tablolar asılıb. Tabloların hər birində xronoloji məlumatlar yer alıb. Diqqətə çatdırılıb ki, bu mərkəzdə alimlər, müəllimlər, tələbələr tədqiqatlar aparacaq, Azərbaycanın ali məktəbləri, o cümlədən elm-təhsil ictimaiyyəti ilə əlaqələr quracaqlar.

Əl-Fərabî adına Qazaxıstan Milli Universitetinin rektoru Qalimkair Mutanov açılış mərasimində çıxış edərək bu mərkəzin Azərbaycan-Qazaxıstan elmi, ictimai, siyasi, sosial əlaqələri üçün əhəmiyyətindən danışdı.

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi Əli Həsənov mərkəzin açılışına verdiyi dəstəyə görə universitetin rəhbərliyinə təşəkkür edib. Diqqətə çatdırıb ki, bu mərkəz gələcəkdə ölkələrimiz arasında elm, təhsil,

demiyasının müxbir üzvü, Əməkdar Elm Xadimi Kamran Əliyev görkəmli dramaturqun həyat və yaradıcılığında söhbət açaraq qeyd edib ki, Hüseyn Cavid böyük ədəbi xidmətləri olan, öz məktəbini yaradan sənətkar, romantizm ədəbi cərəyanının banisidir. Alim Hüseyn Cavidin indiyədək araşdırılmamış və nəşr edilməmiş qeyd dəftərləri, əlyazmaları əsasında onun fikirlərini şəirə çevirməsi texnologiyasından söz açıb. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının doktorantı Sona Vəliyeva bildirib ki, Hüseyn Cavid məfkurəsi əbədidir. Çünki o, millətin dilini, mənəviyyatını, məxsus olduğu bütün dəyərləri birləşdirərək türkçülük məfkurəsini bütün əsərlərində tərənüm edib. Hüseyn Cavid bildirdi ki, türk dünyasının xilası, onun tarixdə duruşu və millətin millət kimi bütün təhlükələrdən qurtuluşu türkçülük məfkurəsinin olmasındadır. Hüseyn Cavidin dünyəvi məktəbdə təhsil al-

ması və heyətində baş verən digər hadisələr Ulu Tanrının yazısı idi. Onun dini təhsil alması da irfan mədəniyyətinin formalaşması üçün lazım idi. Cavid o dövrdə hürufi ocağı, hər qarış torpağında övliya məzarı olan Naxçıvanda dünyaya gəlməli, buranın insanları ilə ünsiyyətdə olmalı idi. Atasının minbir əziyyətlə ilə tutub yazdığı molla məktəbindən qaçmalı, Məhəmməd Tağı Sidqinin məktəbinə gəlməli, dünyəvi elmlərlə tanış olmalı idi. O, öz yaradıcılığını iki böyük məfkurenin qovuşduğu bünövrə üzərində qurmalı idi. Buna görə də o, Azərbaycan, ardınca Təbriz, daha sonra isə Türkiyə mühitini görüb təhsil almalı idi. Hüseyn Cavidin taleyinə türk dünyasının ən böyük filosoflarından dərs almaq yazılmışdı. O, məfkurenin nədən başladığını və digər prinsipləri öyrənməli, bunları öz əsərlərində təcəssüm etdirməli idi. Məhz buna görə də 1937-ci ilin sərt, amansız repressiya küləyi ondan da

yan keçməyib, Sibirə sürgün olunub və 1941-ci ilin şaxtalı qış ayında İrkutskda heyatla vidalaşmış.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin görkəmli ədibin nəşinin Azərbaycana gətirilməsi istiqamətində fəaliyyətindən söz açan Sona Vəliyeva qeyd edib ki, ulu öndər dahi Cavidin yaradıcılığını yüksək qiymətləndirirdi.

"Ədəbiyyat" qəzetinin baş redaktoru, cavidşünas alim Azər Turan çıxış edərək bildirib ki, bu gün biz Qazaxıstanda Azərbaycan Cümhuriyyətinin 100 illiyini qeyd edirik. Bu gün biz ulu öndər Heydər Əliyevin 95 illik yubileyindən danışdıq, qazax şairi Əhməd Baytursunun dostu Hüseyn Cavid andıq. 1926-cı ildə Əhməd Baytursun Hüseyn Cavidin evində qonaq olub. Biz bilirlik ki, füyuzat estetikası müasirləşmək, islamlaşmaq, türkləşmək deməkdir. Məhz Hüseyn Cavidin yaradıcılığı da həmin türkləşmək, islamlaşmaq, müasirləşmək triadası-

nin əsasında hasilə gəlib. Bugünkü mövzular o qədər müqəddəsdir ki, hər birimizin qəlbində bu mövzuların işıqları yanır. Bu gün Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi, ulu öndər Heydər Əliyevin 95 illiyi və dramaturq Hüseyn Cavidin 135 illiyi bir ocaq, bir vətən deməkdir. Konfransda məruzələr dinlənilib və müzakirələr aparılıb. Tədbirin sonunda Azərbaycan icmasının rəhbəri Əbülfəz Xamedov Prezidentin köməkçisi Əli Həsənovla "Abay" xatirə medalını təqdim edib. Tədbirlərdə Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Qazaxıstan parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Adil Əliyev, işçi qrupunun üzvü, deputat, Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin direktoru Nizami Cəfərov da iştirak ediblər.

İlahə Əhmədova
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Almatı

Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib

Mayın 18-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, iclası açan Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov gündəliyi təqdim edib. Əvvəlcə cari məsələlərin müzakirəsi aparılıb. Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) Azərbaycanın qurumdağı nümayəndə heyətinin rəhbəri ilə bağlı qərarına münasibət bildirib. Qeyd edib ki, AŞPA-nın bu qərarı ədalət-sizdir.

Oqtay Əsədov AŞPA-nın belə əsassız qərarlarının əvvəllər də olduğunu deyib. "Biz Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsinə qanunsuz səfər etmiş fransalı deputatın AŞPA-nın Azərbaycanda keçirilən komitə iclasında iştirak etməsi üçün ölkəmizə gəlməsinə icazə vermədik və bizim parlamentə qarşı sanksiya qəbul etdiklər ki, Azərbaycanda iki il müddətində heç bir tədbir keçirilməsin. Daha sonra özləri peşman oldular. Çünki alt komitənin iclası burada keçirilməli idi. Maddi imkanları da yox idi. Hətta iclasın keçirilməsi ilə bağlı xahiş də etdilər. Lakin biz buna etiraz olaraq bildirdik ki, sanksiyaya görə iclas keçirə bilmərik və iki il müddətində bundan imtina etdik. Yalnız iki ildən sonra komitə iclasları yenidən Azərbaycanda keçirildi", - deyə Milli Məclisin sədri vurğulayıb.

Səməd Seyidova qarşı qərarın ədalətsiz olduğunu söyləyən Oqtay Əsədov bildirib ki, bu sanksiya bizə təsir göstərməyəcək. Biz Səməd Seyidovun fəaliyyətinə belədik. O, nümayəndə heyətinin rəhbəri, komitə sədridir. Azərbaycan nümayəndə heyəti fəaliyyətini bundan sonra da davam etdirəcək.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasındakı (AŞPA) nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov bildirib ki, AŞPA-nın qərarı ikili standartların ölkəmizə birbaşa şamil olunmasıdır. O qeyd edib ki, AŞPA-da yüksək vəzifədə təmsil olunan insanları qanun-qaydanı pozduğu halda heç bir sanksiyaya məruz qalmırlar. Azərbaycan torpaqlarını işğal edən, etnik təmizləmə siyasəti yürüdən Ermənistan belə sanksiyalara məruz qalmayıb. Ancaq Azərbaycan öz haqq sözünü ortaya qoyanda müəyyən sanksiyalara məruz qalır. Bu da ikili standartların olduğunu göstərir. Biz bu nöqtəyi-nəzərdən çox düz yoldaydıq. Bu, mənim üçün qüsur yox, şərafətdir. Çünki mən Azərbaycanın maraqlarını qoruyuram. Bir insan kimi bu, təbii ki, mənim üçün o qədər də asan deyil. Bu gün Azərbaycan Prezidentinin apardığı siyasət həm Avropada, həm də dünyada öz təsdiqini tapıb. Biz bu siyasətin bəhrəsini artıq görürük.

Mövzu ətrafında fikirlərini səsləndirən deputatlar da AŞPA-nın böhtan xarakterli sanksiyasının ədalətsiz olduğunu deyiblər. Qeyd olunub ki, AŞPA-da verilən qərarlar Azərbaycana, ölkəmizin iqtisadi inkişafına qısqanclıqla yanaşan qüvvələr tərəfindən atılan addımdır. Azərbaycanı gözü götürməyən ölkəmiz haqqında mənfi imic formalaşdırmaq istəyirlər.

Daha sonra Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının hesabatı dinlənilib.

Hesablama Palatasının sədri bildirib ki, Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının 2017-ci ildə fəaliyyəti ilə bağlı hesabat mövcud qanunvericiliyin tələblərinə uyğun tərtib edilərək təqdim olunub. Hesablama Palatasının Kollegiyası hesabat ili üzrə iş planına uyğun 59 və əvvəlki ildən başlayan və 2017-ci ildə sona çatan 1 tədbir olmaqla 60 nəzarət tədbirinin nəticələri ilə bağlı qərarlar qəbul edib. Nəzarət tədbirlərinin 10-nu analitik təhlil, 50-si audit formasında həyata keçirilib, həmin tədbirlər ümumilikdə 135 qurumu əhatə edib.

Hesabat ilində başa çatdırılmış tədbirlərin sayı 2016-cı il göstəricisindən 20,2 faiz az olsa da, tədbirlərin əhatə dairəsi genişləndirilib və əvvəlki illə müqayisədə təqribən 2 dəfə çoxdur. Əhatə edilmiş vəsaitlərin 79,2 faizi 2015-2016-cı illərə və 12,3 faizi 2017-ci ilə aid olub. Hesabat ilində dövlət büdcəsindən tam maliyyələşən təşkilatlarla yanaşı, beş səhmdar cəmiyyətin və bir məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti audit edilib, məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının hesablınması və ödənilməsi, sosial müavinətlərin və təqaüdlərin verilməsi ilə bağlı Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun fəaliyyətini əhatə edən 6 nəzarət tədbiri də aparılıb.

2017-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən dövlət maliyyə nəzarəti sahəsində islahatların tərkib hissəsi kimi bir sıra qanunvericilik aktlarında mühüm dəyişikliklər edilib. Dövlətimizin başçısı tərəfindən həyata keçirilmiş bu dəyişikliklər dövlət vəsaitlərinin nəzarətlə əhatəsinin daha da genişləndirilməsinə, dövlət vəsaitlərinin qənaətli, səmərəli və nəticəli istifadəsinə təmin etməklə hesabatlılıq və şəffaflığın artırılmasına xidmət edir. Eyni zamanda, maliyyə və prosedur nöqsanların müəyyən edilməsinə sistemli yanaşmanın tətbiq edilməsinə və təsirli tədbirlərin həyata keçirilməsinə imkan yaradır.

Maliyyə-büdcə nəzarətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi, aparılmış ekspert-analitik fəaliyyət çərçivəsində hesabat ilində 117 qurum üzrə büdcə vəsaitlərinin icrası ilə bağlı maliyyə hesabatlarının təhlili aparılıb, dövlət büdcəsinin və büdcədən kənar dövlət fondlarının layihələrinə, dövlət büdcəsinin icrasına rəylər hazırlanaraq Milli Məclisə təqdim edilib.

2017-ci ildə ilk dəfə olaraq Hesablama Palatası Dövlət Neft Fondunun 2018-ci il büdcəsinin layihəsinə rəyini hazırlayaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiq olunması üçün müvafiq qay-

dada Müşahidə Şurasına təqdim edib.

Ekspert-analitik fəaliyyətlə əldə edilmiş nəticələr üzrə maliyyə inzibətçiliyinin gücləndirilməsi və büdcə qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı hazırlanmış 7 təklif Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə göndərilib.

Hesablama Palatası 2017-ci ildə digər nəzarət orqanları - xüsusilə hüquq mühafizə orqanları ilə sıx əməkdaşlığını davam etdirib. Hesabat ilində 4 auditin, o cümlədən dövlət satınalmaları ilə bağlı inzibati xəta halı üzrə 2 tədbirin, yol verilmiş qanunsuz ödənişlərə görə cinayət əlamətləri olan 12 iş olmaqla 2 audit tədbirinin, həmçinin 1 araşdırmanın nəticələri üzrə müvafiq materialları hüquq mühafizə orqanlarına göndərilib. Hüquq mühafizə orqanlarından Hesablama Palatasına təqdim edilmiş məlumatlara görə, hər bir iş üzrə cinayət işi açılıb və tədqiqatlar davam etdirilib.

V.Gülməmmədov deyib ki, 2016-cı ilin dövlət büdcəsinin icrası ilə bağlı hesabat ilində hazırlanmış rəylərin məlumatlılıq səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində atılan addımlar Hesablama Palatasının fəaliyyətinə dair beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən aparılan dəyərləndirmələrdə yüksək qiymətləndirilib. Bildirilib ki, hesabat ili 2015-2017-ci illər üzrə Strateji İnkişaf Planının başa çatma ili olub və bu planla müəyyən edilmiş 5 istiqamət üzrə çoxsaylı tədbirlər həyata keçirilib.

İclasda "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" qanun layihəsi üçüncü oxunuşda müzakirə olunub. Parlamentin təbii ehtiyatları, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Valeh Ələsgərov qanun layihəsi barədə məlumat verib. Bildirib ki, "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" qanun layihəsi beş fəsil, 31 maddədən ibarətdir. Diqqətə çatdırılıb ki, bu qanun layihəsi Azərbaycan Respublikası Ələt azad iqtisadi zonasının fəaliyyətinin, inkişafının və idarə edilməsinin hüquqi rejimini müəyyən edir. Azad zona müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən azad zona ərazisində yaradılır. Azad zona səlahiyyətli qurumu müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş təşkilatı struktura uyğun idarə olunur. Azad zona səlahiyyətli qurumunun idarə olunması ilə bağlı müvafiq sənədləri qəbul edir. İdarə Heyətinə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təyin olunmuş sədr rəhbərlik edir. İdarə Heyəti birbaşa müvafiq icra hakimiyyəti orqanına hesabat verir. Azad zona səlahiyyətli quru-

mu maliyyə cəhətdən müstəqildir və öz büdcəsinə təsdiq etmək hüququna malikdir. Azad zonanın sərhədi və ya sərhədinin bir hissəsi Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi ilə və ya dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsi ilə üst-üstə düşsə, Azad zonanın həmin ərazisində dövlət sərhədi rejimi tətbiq olunur. Bu halda dövlət sərhədi rejimi qaydaları və azad zonanın ərazisində dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin həddləri azad zonanın səlahiyyətli qurumu və Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən müəyyən edilir. Azad zona səlahiyyətli qurumu azad zona daxilində əmək münasibətlərini tənzimləmək, o cümlədən əməyin təhlükəsizliyini təmin etmək və sosial təminat məsələlərini həyata keçirmək məqsədilə daxili qaydalar formasında əmək qaydaları qəbul edir.

Qeyd olunub ki, saxtakarlıq, kobud ehtiyatsızlıq və ya qəsdən pozuntu halları istisna olmaqla, öz hüquqlarını, vəzifələrini və məsuliyyət dairəsinə daxil olan işləri həyata keçirərkən və ya azad zona qanunvericiliyinin tətbiqi ilə əlaqədar olaraq, azad zona səlahiyyətli qurumunun və ya azad zona inzibati müəssisəsinin işçiləri hər hansı hərəkatə və ya hərəkətsizliyə görə məsuliyyət daşımırlar. Azad zonada Azərbaycan dili ilə yanaşı, işçi dil kimi ingilis dili, zərurət yarananda başqa dillər də işlədilər bilər. Sənədlərdən və ya rabitə vasitələrindən istifadə zamanı dil baxımından şərh uyğunsuzluğu yarandıqda, tərəflərin razılaşmasında nəzərdə tutulan dildəki mətn üstünlük təşkil edir.

Parlamentin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə "Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatası haqqında" qanun layihəsini təqdim edib. Qeyd edib ki, ikinci oxunuşda müzakirəyə çıxarılan qanun layihəsi 6 fəsil, 41 maddədən ibarətdir. Bu Qanun Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının (bundan sonra - Hesablama Palatası) statusunu, fəaliyyətinin hüquqi əsaslarını, idarəetmə və təşkilatı strukturunu, habelə dövlət vəsaitlərinin qanunauyğun, məqsədyönlü və səmərəli istifadəsinə dövlət nəzarətinin təmin edilməsi sahəsində kənar dövlət maliyyə nəzarətinin obyektləri və digər tərəflərlə münasibətlərini tənzimləyir. Hesablama Palatasının fəaliyyətinin hüquqi əsaslarını Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr, bu Qanun və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları təşkil edir. Hesablama Palatası kənar dövlət maliyyə nəzarəti fəaliyyətini bu Qanuna və Ali Audit Orqanlarının Beynəlxalq Təşkilatının (INTOSAI) prinsipləri və standartları əsasında hazırlanan metodiki sənədlərə uyğun həyata keçirir. Hesablama Palatasının fəaliyyəti qanunçuluq, müstəqillik, kollegiallıq, şəffaflıq, obyektivlik, ədalətlik və peşəkarlıq prinsiplərinə əsaslanır.

Sonra deputatlar Əmək Məcəlləsində, "Təhsil haqqında", "Penitensiar müəssisələrdə cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslərin sosial adaptasiyası haqqında", "Dövlət qulluğu haqqında", "Yanğın təhlükəsizliyi haqqında", "Sanitariya-epidemioloji salamatlıq haqqında" və "Dərman vasitələri haqqında" qanunlarda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihələrini nəzərdən keçiriblər.

Deputatlar qanun layihələri haqqında fikir və təkliflərini səsləndiriblər. İclasda müzakirə olunan bütün qanun layihələri səsə qoyularaq qəbul edilib. Bununla da Milli Məclisin növbəti plenar iclası başa çatıb.

19 may 2018-ci il

Suraxanıda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib

YAP Suraxanı rayon təşkilatının təşkilatçılığı ilə rayonun 114 sayılı tam orta məktəbində Azərbaycan Respublikası Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbirdə YAP Suraxanı rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov çıxış edərək, Şərqi ilk demokratik respublikası - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100 illiyinin Prezident İlham Əliyev

vin 16 may 2017-ci il tarixdə imzaladığı Sərəncamla dövlət səviyyəsində geniş şəkildə qeyd edildiyini bildirib. AXC-nin gərgin və mürəkkəb ictimai-siyasi şəraitdə yaranmış və cəmi 23 ay fəaliyyət göstərdiyini bildiren rayon təşkilatı sədri bu tarixin xalqımızın yaddaşında ən parlaq səhifələrindən biri kimi əbədi yer tutduğunu bildirib: "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qısa bir zaman ərzində bir çox sahələrdə həyata keçirdiyi islahatlarla Azərbaycan tarixində mühüm

bir mərhələnin əsasını qoydu. Ulu Öndər Heydər Əliyev daim bildirirdi ki, tariximizin hər bir səhifəsi bizim üçün əziz olmalıdır. Bu tarixi həqiqətlər müstəqil Azərbaycanın həm iqtisadi, elmi, intellektual, həm də mədəni potensialını yaradıb".

Dövlət başçısı İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2018-ci ilin ölkəmizdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan edilməsinin dövlətçilik, müstəqillik ənənələrimizi yaşatmağımızdan, tariximizə verilən də-

yərdən qaynaqlandığını bildiren V.Seyidov Prezident İlham Əliyevin Ulu Öndər Heydər Əliyevin bu sahədəki siyasətinə də sadıqlığını göstərdiyini diqqətə çatdırıb.

Təşkilat sədri onu da bildirib ki, bu gün möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Respublikasında demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesi uğurla davam etdirilir: "Respublikamızda siyasi, iqtisadi və sosial islahatlar uğurla həyata

keçirilir, ölkə iqtisadiyyatı inkişaf etdirilir, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi üçün təsirli tədbirlər görülür. Bu gün Cümhuriyyətin sağlam təməlləri üzərində qurulmuş müasir Azərbaycan dövləti Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu ali dəyərləri özündə daşımaqla bərabər, inkişaf edir, yenilənir və qədimləşir".

Tədbirdə 114 sayılı tam orta məktəbin direktoru Ceyran Novruzova çıxış edərək, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranma tarixinə nəzər salaraq, Azərbaycanın ilk parlamenti və hökuməti, dövlət aparatı təşkil edildiyini, Azərbaycan bayrağının, himninin və gerbinin yaradıldığını diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, 28 May Azərbaycan Respublikasının müstəqillik arzularının gerçəkləşdiyi gün olaraq hər zaman xatırlanır və dövlət bayramı kimi qeyd olunur.

Tədbirdə şagirdlərin ifasında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunmuş ədəbi-bədii kompozisiya və video-çarx təqdim olunub.

Zümrüd BAYRAMOVA

Astara rayonunda şəhid Bəxtiyar Rüstəmovun xatirəsi anılıb

Torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olmuş Bəxtiyar Rüstəmovun adını daşıyan Asxanəkəran kənd tam orta məktəbində anım tədbiri keçirilib.

YAP Astara rayon təşkilatının sədri Firudin Əhmədov, Astara rayon icra hakimiyyətinin Asxanəkəran kənd inzibati-ərazi dairəsinin nümayəndəsi Səlahəddin Əliyev və şəhidin döyüş dostları Bəxtiyar Rüstəmovun məzarını ziyarət edərək, ailə üzvlərinə başsağlığı veriblər. Tədbirdə çıxış edən YAP Astara rayon təşkilatının sədri Firudin Əhmədov B.Rüstəmovun həyat yolundan danışaraq, onun döyüş yolunun bütün gənclərə nümunə olduğunu bildirib: "Şəhid Rüstəmov Bəxtiyar Osmanağa oğlu 1974-ci il may ayının 16-da Astara rayonu Asxanəkəran kəndində anadan olmuşdur. 1992-ci il iyulun 28-də Astara rayonu Hərbi Komissarlığı tərəfindən həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. 5 fevral 1993-cü ildə Rüstəmov Bəxtiyar Osmanağa oğlu Ağdərə uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmanlıq göstərərək, şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır".

Tədbirdə çıxış edənlər şəhidlik zirvəsinə yüksələn döyüşçünün vətən qarşısında borcunu qeyd edərək, bütün şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləmişlər.

ZÜMRÜD

Milli Məclisin aqrar siyasət komitəsinin iclası keçirilib

Mayın 18-də Milli Məclisin aqrar siyasət komitəsinin iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, iclası açan komitə sədrinin müavini Eldar Quliyev gündəliyi təqdim edib. İclasda əvvəlcə "Dövlət rüsumu haqqında" Qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsi müzakirə olunub. Bildirilib ki, qida təhlükəsizliyi sahəsində idarəçiliyin təkmilləşdirilməsi, bu sahədə dövlət orqanlarının səlahiyyətlərinin dəqiqləşdirilməsi məqsədilə "Baytarlıq haqqında", "Fitosanitar nəzarəti haqqında" və "Yeyinti məhsulları haqqında" qanunlara, eyni zamanda, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi haqqında Əsasnaməyə dəyişikliklər və əlavələr edilib. Adıçəkilən normativ hüquqi aktlara əsasən agentliyə bir sıra səlahiyyətlər yənaşı, ölkədə qida məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin qida təhlükəsizliyi baxımından qeydiyyatına alınması və onların dövlət reyestrinin aparılması, eləcə də qida təhlükəsizliyi, baytarlıq və fitosanitar sertifikatlarının verilməsi səlahiyyətləri də verilib.

Diqqətə çatdırılıb ki, "Dövlət rüsumu haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi qeyd olunan normativ hüquqi aktlara uyğun olaraq hazırlanıb. Qanun layihəsinə əsasən qida təhlükəsizliyi sertifikatının verilməsinə görə 20 manat, qida məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin qida təhlükəsizliyi qeydiyyatına alınması, reyestrdən çıxarılmasına görə 150 manat, reyestr məhsullarında dəyişikliklərin qeydiyyatına görə 50 manat, reyestrdən çıxarışın dublikatının verilməsinə görə 10 manat məbləğində rüsum nəzərdə tutulur.

Həmçinin heyvanların, heyvan

mənşəli məhsulların və xammalın baytarlıq normalarına cavab verilməsini təsdiq edən ekspertiza aktının verilməsi və ya ətin, heyvan və quş cəmdəklərinin və digər məhsulların üzərinə nişan qoyulmasına görə 5 qəpikdən 5 manatadək miqdarda dövlət rüsumu müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən ediləcək. Eyni zamanda, qanun layihəsinə əsasən bir sıra mövcud rüsumlar artırılacaq.

Sonra "Lisensiyalar və icazələr haqqında" Qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsinə baxılıb. Qeyd edilib ki, sənədin "Sahibkarlıq fəaliyyətinə verilən icazələrin siyahısı"nda bir sıra dəqiqləşdirilmə nəzərdə tutulub.

Torpaq Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinə əsasən sənədə "Əkin yerinin yandırılması qadağandır" məzmunlu yeni maddə əlavə edilir. Bu maddəyə görə, torpaqların vəziyyətinə zərərli təsir

göstərə bilən təzə tikililər, qurğular və yenidən qurulan obyektlər yerləşdirilərkən, layihələşdirilərkən, tikilərkən və istismara verildikdən, habelə yeni texnologiyalar tətbiq edilərkən torpaqların mühafizəsi sahəsində zəruri tədbirlər nəzərdə tutulmalı və həyata keçirilməlidir. Torpaqların tənəzzülə uğramadan və dağıdılmadan qorunması tədbirləri ilə təmin edilməmiş obyektlərin və texnologiyaların istismara verilməsi və tətbiq edilməsi qadağan olunur. Torpaqların vəziyyətinə zərərli təsir göstərə bilən obyektlərin yerləşdirilməsi aidiyyəti olan torpaq mülkiyyətçiləri, istifadəçiləri və icarəçiləri, eləcə də müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə razılaşdırılır. Torpaqların mühafizəsi qaydaları müvafiq normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilir. Deputatlar qanun layihələri barədə fikir və təkliflərini səsləndiriblər. Müzakirələrdən sonra qanun layihələri Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə edilib.

Mayın 18-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu və Qaradağ Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev və Azərbaycan mediası" mövzusunda konfrans keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir çərçivəsində, həmçinin birgə elan edilmiş "Qaradağ rayonunun sosial-iqtisadi inkişafı: real vəziyyət və perspektivlər" mövzusunda fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin nəticələri açıqlanıb, qaliblər mükafatlandırılıb.

Qaradağ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Süleyman Mikayılov, Fondun icraçı direktoru Vüqar Səfərli, Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Əflatun Amaşov, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Hikmət Məmmədov, Fondun Müşahidə Şurasının sədri Həsən Həsənov, habelə ölkənin 20-dək aparıcı kütləvi informasiya vasitələrinin rəhbərləri və müsabiqədə qalib olmuş jurnalistlər iştirak ediblər.

Qaradağ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Süleyman Mikayılov ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbirin Ulu Öndərin zəngin dövlətçilik irsinin öyrənilməsi baxımından əhəmiyyətini qeyd edib. Ümummilli Liderin hələ sovetlər birliyi dövründə Azərbaycanın gələcək müstəqilliyi üçün hərtərəfli zəmin hazırladığını deyən S.Mikayılov o illərdə Bakı şəhərində böyük tikinti-quruculuq işlərinin həyata keçirildiyini, yeni qəsəbələrin, yaşayış massivlərinin salındığını diqqətə çatdırıb.

Ümummilli Liderin müstəqil Azərbaycana rəhbərliyi illərində Bakının Qaradağ rayonunun sürətli inkişaf yolu keçdiyini deyən S.Mikayılov bu siyasətin son 15 ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini vurğulayıb.

Fondun icraçı direktoru Vüqar Səfərli ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümünə həsr olunmuş konfransın keçirilməsində məqsəd dahi şəxsiyyətin Azərbaycan dövlətçiliyi qarşısındakı misilsiz xidmətlərinə, eləcə də medianın inkişafı sahəsində gördüyü böyük işlərə bir daha nəzər salmaqdır.

V.Səfərli dövlət müstəqilliyinin ilk illərində söz, fikir və məlumat

"Heydər Əliyev və Azərbaycan mediası" mövzusunda konfrans keçirilib

azadlıqlarının təminatı sahəsində də ciddi problemlərin olduğunu, mətbuatın ciddi təzyiqlərlə üzləşdiyini xatırladı. Bu acınacaqlı vəziyyətin yalnız ulu öndər Heydər Əliyevin xalqın istəyi ilə 1993-cü ilin iyununda hakimiyyətə gəlişindən sonra aradan qaldığını deyən V.Səfərli 1995-ci ildə qəbul olunmuş Azərbaycan Konstitusiyasının 50-ci maddəsində hər kəsin söz, fikir, məlumat əldə etmək və yaymaq hüququnun təsbit edildiyini vurğulayıb.

Ümummilli liderin 1998-ci il 6 avqust tarixli Fərmanı ilə mətbuat üzərində senzuranın ləğvini mətbuatın inkişafında keyfiyyətə yeni mərhələ kimi dəyərləndirən icraçı direktor sonrakı dövrdə medianın maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, mükəmməl qanunvericilik bazasının formalaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən söz açıb. Bildirib ki, 1999-cu ildə "Kütləvi informasiya vasitələri haqqında" Qanunun qəbulu, 2000-ci ildə Mətbuat və İnformasiya Nazirliyinin ləğv edilməsi, 2003-cü ildə Azərbaycan Mətbuat Şurasının yaradılması müasir mətbuat tariximizə ən parlaq səhifələr kimi daxil olub.

V.Səfərli deyib ki, ümummilli liderin mediaya qaçığı siyasətini layiqincə davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə söz, fikir və məlumat azadlıqlarının təmini, mətbuatın maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Əflatun Amaşov bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə haki-

respublikanın dayanıqlı inkişafına nail olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun Müşahidə Şurasının sədri, "Xalq qəzeti"nin baş redaktoru Həsən Həsənov Azərbaycan mətbuatının inkişafının hələ ötən əsrin 70-80-ci illərindən ulu öndər Heydər Əliyevin xüsusi diqqət mərkəzində olduğunu xatırladı. H.Həsənov bildirib

informasiya vasitələrinin təsis edilməsi və azad fəaliyyəti üçün ölkəmizdə zəruri qanunvericilik bazası yaradıldı. Bu hüquqi baza informasiya azadlığına təminat verən, mətbuat da daxil olmaqla KİV-də dövlət senzurasının aradan qaldırılması prinsipini təsbit edən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına söykənir.

Çıxışlardan sonra Fondun Qaradağ Rayon İcra hakimiyyəti ilə birgə keçirdiyi "Qaradağ rayonunun sosial-iqtisadi inkişafı: real vəziyyət və perspektivlər" mövzusunda fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin nəticələri açıqlanıb.

Fondun icraçı direktoru Vüqar Səfərli bildirib ki, müsabiqənin təşkilində məqsəd medianın Qara-

miyyətə qayıdırsa Azərbaycan dövləti xaos və anarxiyadan, vətəndaş müharibəsi təhlükəsindən xilas olaraq davamlı tərəqqi və inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Ulu Öndərin islahatçı lider olduğunu vurğulayan Ə.Amaşov onun rəhbərliyi ilə 1993-2003-cü illərdə siyasi və hüquqi sahədə genişmiqyaslı islahatların aparıldığını, xüsusilə də müstəqil medianın formalaşdığını diqqətə çatdırıb.

"Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Hikmət Məmmədov ulu öndər Heydər Əliyevin hələ ötən əsrin 70-80-ci illərində Azərbaycan dilinin, milli özünüdərk inkişafı, respublika üçün milli kadrların hazırlanması istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlərdən söz açıb. O bildirib ki, Heydər Əliyev müstəqillik illərində ölkədə siyasi sabitliyi inzibati üsullarla deyil, məhz milli intellektual resurslar hesabına, informasiyanın gücü ilə təmin etməklə

ki, müstəqillik illərində ölkədə söz, fikir və məlumat azadlıqlarının yüksək səviyyədə mövcud olduğu pluralist cəmiyyətin formalaşması məhz Ümummilli Liderin tarixi xidmətləri ilə bağlıdır.

"İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru, Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin üzvü Vüqar Rəhimzadə çıxışında bildirib ki, müasir Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi mövcudluğunu qoruyub saxlaması və böyük uğurlara imza atması ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Diqqətə çatdırıb ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük söyləri nəticəsində Azərbaycanda mətbuat orqanlarının azad fəaliyyəti və inkişafı yolunda sünü maneələrin aradan qaldırılması, qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, KİV-in maddi-texniki təchizatının yaxşılaşdırılması sahəsində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilib. Müstəqil kütləvi

dağ Rayon İcra Hakimiyyəti ilə əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi, rayonda əldə olunmuş nailiyyətlərin ictimaiyyətə dolğun və obyektiv şəkildə çatdırılması, habelə jurnalistlərin yaradıcı əməyinin stimullaşdırılmasıdır. İcraçı direktor 2018-ci il fevralın 23-dən aprelin 27-dək davam edən müsabiqəyə 27 kütləvi informasiya vasitəsindən 42 yazının təqdim edildiyini bildirib. V.Səfərli deyib ki, müsabiqənin elanında əksini tapmış şərtlərə əsasən 6 nəfər jurnalistə əsas, 10 nəfər jurnalistə həvəsləndirici mükafatların verilməsi nəzərdə tutulmuşdu: "Lakin Qaradağ rayon rəhbərliyi ilə əldə olunmuş razılığa əsasən, sonradan həvəsləndirici mükafatların sayı 20-yə çatdırılıb. Bu gün 26 nəfər müsabiqə iştirakçısının mükafatlandırılması nəzərdə tutulur". Sonda müsabiqənin qaliblərinə diplom və mükafatlar təqdim edilib.

DSX əməkdaşlarının sayıqlığı sayəsində dövlət sərhədinin pozulmasının qarşısı alınıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən sərhəd təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində əməliyyat-axtarış və sərhəd-mühafizə tədbirləri uğurla davam etdirilir.

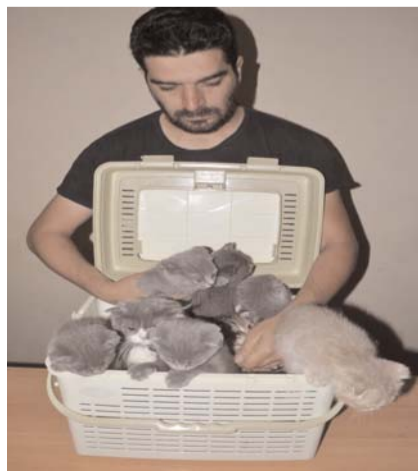
Dövlət Sərhəd Xidmətinin Mətbuat Mərkəzindən "Səs" qəzetinə verilən məlumata istinadən, 2018-ci ilin 17 may DSX əməkdaşlarının sayıqlığı sayəsində dövlət sərhədinin pozulmasının qarşısı alınmışdır. Belə ki, həmin tarixdə saat 18:50 radələrində Horadiz sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində Azərbaycan Respublikasından İran İslam Respublikası istiqamətində dövlət sərhədini

pozmağa cəhd göstərən 1 nəfər şəxs sərhəd naryadı tərəfindən saxlanılmışdır. Sərhəd pozucusunun tutulduğu əraziyə baxış keçirilərkən, 1 qutuda "Şotland pişik cinsi" nə aid 10 baş pişik balası aşkar olunmuşdur.

Sərhəd pozucusunun İran İslam Respublikasının vətəndaşı 1983-cü il təvəllüdü Kakavənd Mima Fərhad olması, pişik balalarını satmaq məqsədilə İran İslam Respublikasına qaçaqmal yolu ilə aparmaq istəməsi müəyyən edilmişdir.

Fakt üzrə zəruri əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

ZÜMRÜD

Yerevanda baş prokurorun istefası tələb olunub

Ermenistan

da Paşinyan əleyhdarlarının yeni etiraz aksiyaları başlayıb. AZƏRTAC erməni saytlarına istinadla xəbər verir ki, Ermənistanın Baş Prokurorluğunun binası qarşısına toplaşan nümayişçilər qondarma Dağlıq Qarabağ qurumunun sabiq "müdafiə naziri" Samvel Babayanın və digərlərinin azadlığa buraxılmasını tələb ediblər. "Siyasi dustaqlara azadlıq" şüarını səsləndirən etirazçılar baş prokuror Artur Davtyanın istefasını da tələb edirlər.

19 may 2018-ci il

“Qrantoyed” müxalifətin pul savaşı

Yaxud əsl eşşək siyasəti

Uzun illərdir ki, daha çox qrant qazanmaq və mənimsəmək uğrunda bir-birlərinə qarşı olmazın hücumlar edib, təhqirlər yağdıran sözdə müxalifət ünsürlərinin - “5-ci kolon”çuların “simalarını” üzə çıxaran budəfəki faktlar tükürpədicə və ikrahdoğurucu əsaslara söykənib. Belə ki, Azərbaycanın dövlətçilik maraqlarını heçə sayaraq, öz kirli maraqları ilə əvəzləyən bu ünsürlər, hətta o dərəcədə azğınlaşblar ki, artıq müxtəlif xarici təşkilatların ölkəmizə yönəlmiş tədbirlərində bir-birlərini ittiham edir, daha çox pul qazanmaq üçün faktiki olaraq, düşmən tərəflərə çevrilirlər. Məhz bu amil, ilk növbədə, belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, bu gün dağıdıcı müxalifətin gerçək üzü ortaya çıxır və onlar elə özləri-özlərini işfə etməklə məşğuldurlar.

İki cinah barışmaz savaşı

Bəlli olduğu kimi, dağıdıcı ünsürlərin bir neçə gün qabaq ABŞ Konqresində, Helsinki Komissiyasının iclasında kəskin qarşıdurması baş verib. Bu qarşıdurma hazırda sosial şəbəkədə ən ifrat ifadələrlə əvəzlənib. Məsələ ondadır ki, Azərbaycan əleyhinə keçirilən dinləmələrdə “Meydan TV”nin təmsilçisi olaraq, çıxış edən Emin Milli AXCP sədri Əli Kərimli və onun ətrafında olan şəxslər barədə aşırı tənqidi fikirlər işlədib. Avropada da aparıcı “qrantoyed”, yəni qrantı yən kimi tanınan E.Milli, əsas olaraq, Ə.Kərimlini müxalifətin digər cinahında olan şəxslərə qrant almağa mane olduğunu, fəaliyyətlərinə baryerlər qoyduğunu deyib. Daha dəqiq desək, dağıdıcı müxalifətin və onun satellit QHT-lərinin “haqqını” və ayrılan qrantları təkbaşına mənimsədiyini iddia edib. Söz yox ki, E.Millinin fikirləri dərhal qarşı tərəfin etirazlarına səbəb olub və qrant savaşı sosial şəbəkələrə transfer olunub. Ə.Kərimlinin “söyüş qrupu” bütünlüklə, “Meydan” TV-nin rəhbərinin üzərinə düşüb, o, satqıncılıqda, fahişlikdə və s. məsələlərdə ən ağır ifadələrə məruz qalıb.

lifətin və onun satellit QHT-lərinin “haqqını” və ayrılan qrantları təkbaşına mənimsədiyini iddia edib. Söz yox ki, E.Millinin fikirləri dərhal qarşı tərəfin etirazlarına səbəb olub və qrant savaşı sosial şəbəkələrə transfer olunub. Ə.Kərimlinin “söyüş qrupu” bütünlüklə, “Meydan” TV-nin rəhbərinin üzərinə düşüb, o, satqıncılıqda, fahişlikdə və s. məsələlərdə ən ağır ifadələrə məruz qalıb.

Xədicə İsmayılın Əli Kərimlidən qisas almaq üçün şansı var?

Söz yox ki, bu kimi məsələlərdə daim öndə olan Xədicə İsmayıl da sözügedən “müzakirələrə” qatılıb, xüsusilə, Ə.Kərimliyə qarşı fikirlər səsləndirib. Çünki X.İsmayılın hələ 2016-cı ildə Ə.Kərimli ilə qarşıdurması olmuşdu. Bu məsələ isə onun AXCP sədrindən qisas almasına şərait yaradıb. Xatırladaq ki, “siyasi məhbus siyahısı” ətrafında baş qaldırılmış qarşıdurmada X.İsmayıl iddia etmişdi ki, Ə.Kərimli həmin “siyahıya” aidiyyəti olmayan şəxslərin ad və soyadlarını əlavə edərək, onların ailələrindən müəyyən məbləğdə pul alıb. X.İsmayıl Ə.Kərimlinin siyasi partiya sədri olaraq, bu kimi məsələlərə qarışmasının yolverilməz olduğunu müəyyən təşkilatlara çatdırıb. Sonradan, bu məsələ ara versə də, hazırkı qrant savaşı onun yenidən yaranmasına zəmin verdi.

Beləliklə, X.İsmayılın E.Milli tərəfindən çıxış etməsi, yəni Ə.Kərimliyə qarşı hücumlara keçməsi ABŞ-da yaşayan və AXCP sədrinin təbliğatını aparan Sevinc Osmanqızının müdaxiləsinə səbəb olub. X.İsmayıl S.Osmanqızıya qarşı danılmayacaq faktlar irəli sürüb. O deyib ki, Osmanqızı “Meydan TV”-nin direktoru olmaq üçün mübarizə aparır və buna görə də oradan qovulub.

Beləliklə, X.İsmayılın E.Milli tərəfindən çıxış etməsi, yəni Ə.Kərimliyə qarşı hücumlara keçməsi ABŞ-da yaşayan və AXCP sədrinin təbliğatını aparan Sevinc Osmanqızının müdaxiləsinə səbəb olub. X.İsmayıl S.Osmanqızıya qarşı danılmayacaq faktlar irəli sürüb. O deyib ki, Osmanqızı “Meydan TV”-nin direktoru olmaq üçün mübarizə aparır və buna görə də oradan qovulub.

Sevinc Osmanqızı Rəsul Quliyevin pullarını Əli Kərimliyə yedirir

Həmçinin, deyilib ki, S.Osmanqızı ABŞ-da mühacir həyatı yaşayan Rəsul Quliyevin vəsaiti ilə proqram hazırlamağa çalışır və bu proqramdan AXCP sədrinin də yararlanacağını istəyir. Sadəcə, R.Quliyev S.Osmanqızının bu planlarından xəbərsizdir. Çünki bildiyimiz kimi, R.Quliyevin Ə.Kərimliyə qarşı potoloji nifrəti var və əgər bilsə ki, S.Osmanqızı onun vəsaitləri ilə Ə.Kərimli ilə iş birliyinə girir, həmin proqramı dayandıracaq.

Söz yox ki, işfə olduğunu gören S.Osmanqızı onun barəsində üzə çıxan faktlara qarşı argument qoya bilmədiyi üçün, sadəcə, X.İsmayılın xəstə adlandıraraq, onu təhqir edib. X.İsmayılın siyasətlə məşğul olmalı deyil, realıqda ruhi xəstəxanada yatmalı olduğunu deyən S.Osmanqızıya Ə.Kərimlinin müdafiəçisi Natiq Ədilov qahmar çıxıb.

Aslan İsmayilov müqəvva, Emin Milli eşşək, Xədicə İsmayıl xəstə...

N.Adilov E.Millini saxtakarlıqda və qrant üçün fəaliyyət göstər-məkdə ittiham edib. Eyni zamanda, müxalifəti fəaliyyətsizlikdə günahlandıran vəkil Aslan İsmayilov haqqında da sərt şəkildə tənqidi status yazıb. O, A.İsmayilovun səmimi olmadığını, sadəcə, maşa rolunu oynadığını qeyd edib. N.Adilov hesab edir ki, A.İsmayilov, sadəcə olaraq, sifa-

rişlə işləyən müqəvvədir.

Belə olan vəziyyətdə, “Milli Şura”nın sədri Cəmil Həsəni də AXCP sədrinin müdafiəsinə qalxıb və E.Millinin ABŞ Konqresində Azərbaycan dövlətinin əleyhinə yönəlmiş dinləmələrdəki çıxışına iradını bildirib. O, xüsusilə, “Meydan TV” rəhbərinin hazırkı zamana qədər aldığı qrantları doğrultmadığını deyərək, bundan sonra ayrılacaq qrantları özləri almalı olduğuna işarə vurub. Daha doğrusu, görünən həm də budur ki, “Meydan TV”-yə ayrılan irihəcmli qrantlar C.Həsənlini ciddi narahat etməyə başlayıb. Nəticə olaraq, görünən budur ki, bütün müxalifət düşərgəsində qrant uğrunda amansız və barışmaz didişməyə start verilib.

Əgər belə olmasa idi, Ə.Kərimlinin daha bir müdafiəçisi rolunda çıxış edən Kamil Vəli Nərimanoğlu Emin Millini Emin Zilli adlandırmaqla yanaşı, onun haqqında “eşşək” təhqirini işlətmədi. O cümlədən, tərəflər bir-birlərini xəstə adlandırmazdı. Beləliklə, baş verən faktların təhlilindən görünən budur ki, sözdə “demokratiya qarçıları” deyilən bu satqınlar yığnağı dövlət maraqlarını hər an satmaq üçün girişdikləri qrant didişmələrini hələ çox aparaçaqlar. Azərbaycan xalqına ağıl dərsi keçməyə çalışan, meydana və mitinqlərə səsləyən müxalifət “liderləri” - yeni “5-ci kolon”un siyasətbaz ulduzları qənimət əldə etmək üçün bir-birlərini hələ çox təhqir edəcəklər. Necə deyirlər, “qrantoyedlərə” Vətəni satmaq üçün daha çox pullar verilsin...

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Yenilik: Əmlak çıxarışları telefona göndəriləcək

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi (ƏMDK) əmlakın qeydiyyatında yeniliklərə başlayır. Komitədən SİA-ya verilən məlumata görə, mühüm yeniliklərdən biri çıxarışların cəmi 1 iş günü müddətində, digər vacib dəyişiklik çıxarışların elektron şəkildə verilməsidir. Komitə bildirir ki, əhali bu yeniliyə böyük maraq göstərir - qısa müddət ərzində 2000 nəfərdən çox elektron çıxarış alıb. Qeyd edək ki, elektron çıxarışlar vətəndaşın sistemdə yaratdığı elektron kabinetə yüklənir. Bu kabinetə həm adi kompüter, həm də mobil telefon vasitəsilə daxil olmaq mümkündür. Nəticədə əmlakın qeydiyyatı çıxarışını elektron kabinetdən telefona yükləmək və istifadə etmək olar. Ümumiyyətlə əm-

lak sahibləri qeydiyyat zamanı 24 saatda elektron xidmətdən istifadə edə bilərlər. Bu xidmətlər qeydiyyatın onlayn aparılmasına, əmlak çıxarışlarının daha sürətli verilməsinə şərait yaradır ki, bu da

biznes əməliyyatlarına olan tələbatın ödənilməsinə imkan verir.

Əmlakın qeydiyyatı ilə bağlı xərclərin əvvəlcədən öyrənilməsi üçün isə Əmlak Kalkulyatoru işə düşüb. Komitənin elan etdiyi yeni iş prinsipi də artıq bəzi sosial layihələr vasitəsilə reallaşdırılır. Belə ki, “kütləvi çıxarış” və “mobil ofis” kampaniyalarında əhali uzaq məsafə qət etmədən, ərazi idarəsinə getmədən əmlakını qeydiyyatdan keçirə bilər. Paralel olaraq komitə əhəlinin qeydiyyat xidmətləri ilə bağlı rəylərini də toplayır. Bunun üçün xidmətdən istifadə edənlərə əks zənglər edilir və əhali arasında sorğular keçirilir, bu sorğular problemləri aradan qaldırmaq və xidmətin keyfiyyətini artırmaq üçün istifadə ediləcək.

Azərbaycan neftinin qiyməti 81 dolları keçib

Dünya birjalarında neftin qiyməti bahalaşır. SİA xəbər verir ki, “Azeri Light” markalı neftin bir barrelinin qiyməti 2,21 dollar bahalaşaraq 81,03 dollar olub. Londonun ICE (“InterContinental Exchange Futures”) birjasında “Brent” markalı neftin bir barrelinin qiyməti 0,22 dollar artaraq 79,52 dollar, Nyu-Yorkun NYMEX (“New York Mercantile Exchange”) birjasında “Light” markalı neftin bir barrelinin qiyməti isə 0,13 dollar bahalaşaraq 71,62 dollar təşkil edib.

“Bu, onların faciəsidir”

“Müxalifət liderləri xalqın inamını itirmiş yalançılardır”

Bu, artıq bir faktır ki, son illər müxalifətin dağıdıcı qanadı yalnız öz maraqlarının təmin olunması baxımından fəaliyyətini qurub. Adlarını müxalifət qoyan bu qaragürüçülər ölkəmizdə ictimai-siyasi proseslərdə uğur qazana bilməyiblər, ictimai dəstəkdən məhrum olunublar. Xarici məkrli qüvvələrin sifarişlərini yerinə yetirməklə ölkədəki mövcud ictimai-siyasi sabitliyi pozmağa can atan Əli Kərimli, İsa Qəmbər, Arif Hacıli və digər qaragürüçülər hər dəfə ayrı-ayrı dövlətlərdə xoşagəlməz hadisələr baş verəndə, özlərinin varlığını sübut etmək üçün fellaşır və diqqət mərkəzinə çevrilməyə çalışırlar. “Azadlıq” Hərəkətçilər Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov “Səs” qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, müxalifət partiya yetkililəri “mehriban düşmənlər” olsalar da, xarici sifarişləri yerinə yetirmək məsələsi ortaya çıxanda, birləşməyə çalışırlar: “Müxaliflər heç zaman bir-biri ilə səmimi olmayıblar. Sadəcə olaraq, müxalifət liderlərinin özlərinə sərf edəndə və xarici qüvvələrin tapşırığı olanda, onlar hansısa bir məsələ ilə bağlı bir araya gəlirlər. Amma bu da çox uzun çəkmir. Yeni müxalifət düşərgəsində yeni blokun yaradılması planlaşdırılsa da, bu, onların xeyrinə heç nəyi dəyişməyəcəkdir. Çünki onların Azərbaycan xalqı tərəfindən heç bir siyasi dəstəyi yoxdur. Demək olar ki, müxalifətin mövcudluğu cəmiyyət üçün də maraqlı deyil”.

T.Novruzov onu da bildirdi ki, uzun illər-

dir ki, AXCP ilə Müsavat arasında savaş gedir: “Bu savaşın əsas səbəbi müxalifət düşərgəsində birincilik əldə etməkdir. Bu da birliyin pozulmasına və düşərgə daxilində ciddi problemlərin yaranmasına gətirib çıxarır. Müxalifət partiya sədrleri bu gün siyasi fəaliyyətlərində ancaq özlərinin maddi maraqlarını güdürlər. Yəni bu şəxslər üçün partiya maraqları yox, özlərinin şəxsi maraqları daha üstündür. Müxalifət düşərgəsində birinin digəri ilə yola getməməsi, biri digərini sıradan çıxartmaq uğrunda apardığı mübarizə də, müxalifət düşərgəsində birinci olmaq iddialarını reallaşdırmaqdır”.

raqlarını güdürlər. Yəni bu şəxslər üçün partiya maraqları yox, özlərinin şəxsi maraqları daha üstündür. Müxalifət düşərgəsində birinin digəri ilə yola getməməsi, biri digərini sıradan çıxartmaq uğrunda apardığı mübarizə də, müxalifət düşərgəsində birinci olmaq iddialarını reallaşdırmaqdır”.

T.Novruzov onu da bildirdi ki, hər zaman olduğu kimi, yenə də müxalifət düşərgəsində təmsil olunan şəxslər realığı özündə əks etdirməyən xəyallarla yaşayaraq, ümid edirlər ki, nə vaxtsa onlar da nəyə isə nail ola biləcəklər: “Onların bu arzularının həyata keçməsi mümkün deyil. Çünki müxalifət liderləri xalqın inamını itirmiş yalançılardır. Bu baxımdan da, müxalifət düşərgəsini təmsil edən qüvvələr öz fəaliyyətsizliklərini çox gözəl başa düşürlər. Yeni müxalifət liderləri dərk edirlər ki, uğursuzluğa düşər olublar. Təəccüblü məqam odur ki, həmin liderciklər öz uğursuzluqlarını başa düşsələr belə, yenə bunu bürüzə vermək istəməzlər. Bu isə onların faciəsidir. Yəni müxalifət liderləri reallaşdırmaq istəməzlər”.

GÜLYANƏ

Bolqarıstan televiziyası Dağlıq Qarabağ münafiqəsi və məcburi köçkünlərin həyat şəraiti ilə bağlı film çəkir

xəsəret alma və ölüm hallarına səbəb olur. Düşmənlər tərəfindən yay aylarında işğal altında olan ərazilərdə yanğınlara tövənlər ətraf mühitə ziyan vurmaqla yanaşı, yırtıcı heyvanların və heşəratların rayon ərazisinə kütləvi miqrasiyasına gətirib çıxarır. Nəticədə taxıl zəmiləri və digər kənd təsərrüfatı məhsulları ziyanvericilər tərəfindən məhv edilir.

Ermənilər tərəfindən işğal altında saxlanılan Sərəng və Madagız su anbarlarından gələn suyun qarşısı suvarma dövründə kəsilir. Bu isə kənd təsərrüfatı işlərində çətinliklər yaradır. Düşmənlər qış fəslində isə suyu açmaqla, əkin sahələrini və yaşayış məntəqələrini su altında qoyur. Çaylar vasitəsi ilə rayon ərazisinə partladıcı maddələr də axıdır. Görüşdə media nümayəndələrini maraqlandıran suallar cavablandırılıb. Qonaqlar ətraflı məlumata görə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Sonra media nümayəndələri rayonun təmas xəttində yerləşən Qapanlı, Şıxarx kəndlərində apreyl hadisələri zamanı ciddi dağıntıya məruz qalmış və dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə yenidən tikilərək sakinlərin istifadəsinə verilmiş evlərdə, məcburi köçkünlər üçün inşa edilən 1176 ailəlik yeni yaşayış kompleksində olub, ermənilərin Qarabağa köçürülməsinin 150 illiyi münasibətilə Şıxarx qəsəbəsində ermənilərin özləri tərəfindən ucaldılmış “Marağa 150” abidəsinin qalıqlarına baxıb, çəkilişlər ediblər.

Bolqarıstanın BTV televiziyasının əməkdaşları Dağlıq Qarabağ münafiqəsinin cəbhə bölgəsində yaşayan insanlara vurduğu ziyan və məcburi köçkünlərin həyat şəraiti ilə bağlı film çəkmək məqsədilə Tərtər rayonuna səfər edib. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, əvvəlcə rayon icra hakimiyyətində olan xarici jurnalistlərə erməni hərbiçilərinin yaşayış məntəqələrini atəşə tutması nəticəsində yaranan problemlər, cəbhə xəttində yaşayan dinc əhəlinin üzləndiyi çətinliklər barədə məlumat verilib. Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov bildirdi ki, Tərtər rayonu düşmənlə 48 kilometr məsafədə təmas xəttində yerləşir. Ermənistanda silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən atəşkəs rejiminin mütəmadi pozulması nəticəsində rayonun inzibati və yaşayış binalarına, əkin sahələrinə, mal-qaraya, əhəlinin məişət şəraiti və digər sahələrə ciddi ziyan dəyir. Həmçinin dinc sakinlər arasında

“AzerTelecom” informasiya texnologiyaları sahəsində maarifləndirmə layihələrini dəstəkləyir

Azərbaycanı beynəlxalq internet şəbəkəsinə bağlayan magistral (backbone) internet provayder şirkəti “AzerTelecom” MMC-nin baş sponsorluğu və STEP Kompüter Akademiyasının təşkilatçılığı ilə keçirilmiş “Golden Byte” beynəlxalq informasiya texnologiyaları müsabiqəsi başa çatıb.

“Golden Byte” beynəlxalq IT müsabiqəsinin ölkəmizdə keçirilməsinə fevral ayından start verilib və bu günə qədər iki regional yarımfinal mərhələsi və həmçinin ölkəmizi Ukraynada, Kiyev şəhərində keçiriləcək beynəlxalq final mərhələsində təmsil edəcək qaliblərin müəyyən olunması məqsədilə yekun regional final mərhələsi baş tutub.

Ümumilikdə regional finalın iştirakçıları 7 nominasiya üzrə öz layihələrini təqdim ediblər və bu layihələr “AzerTelecom” şirkətinin Kommersiya məsələləri üzrə direktoru Samir Nuriyevin də tərkibində təmsil olunduğu peşəkar münafiqlər heyəti tərəfindən qiymətləndirilib. Hər nominasiya üzrə qaliblərə və eləcə də iştirakçılara təşkilatçılar tərəfindən müvafiq sertifikatlar, müsabiqəyə dəstək verən tərəfdaşlar tərəfindən isə hədiyyələr təqdim olunub.

Tədbirdə çıxış edən “AzerTelecom” MMC-nin Satış və Partnyorların İdarə olunması üzrə direktoru Ləman Abasbəyli bildirdi ki, STEP Kompüter Akademiyası tərəfindən təşkil olunan bu beynəlxalq müsabiqə in-

novativ ideyaların reallaşdırılması, ümumilikdə İKT sahəsində təhsilin irəli aparılması, gənclərimizin ölkəmizdə xaricdə keçirilən nüfuzlu beynəlxalq müsabiqədə təmsil etmələri istiqamətində mühüm bir layihədir və “AzerTelecom” şirkəti bu müsabiqənin Azərbaycanda təşkilinə dəstək verməkdə, layihənin uğurlu şəkildə reallaşmasında maraqlıdır.

“Bu müsabiqəyə baş sponsor qismində şirkətimiz tərəfindən dəstəyin verilməsi STEP Kompüter Akademiyası ilə əməkdaşlığımızı istiqamətində ilk layihemizdir və “AzerTelecom” şirkəti olaraq bu təhsil müəssisəsi ilə birlikdə elmin, təhsilin inkişafına töhfə verə biləcək müxtəlif maarifçi xarakterli layihələrdə gələcəkdə də səmərəli şəkildə əməkdaşlıq etmək niyyətindəyik” - deyərək Ləman Abasbəyli bildirdi.

Qeyd edək ki, nominasiyalar üzrə layihələrin qiymətləndirilməsi və yekun mükafatlandırma mərasimi-

mində Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Bakcell AppLab Inkubasiya Mərkəzi və ölkənin İKT sektorunda fəaliyyət göstərən və müsabiqəyə dəstəkçi olan digər şirkətlərin və bir sıra media qurumlarının nümayəndələri iştirak ediblər.

“AzerTelecom” MMC Azərbaycanın dinamik şəkildə inkişaf edən telekommunikasiya operatorudur. Şirkət 2008-ci ildə təsis edilib və əsas səhmdarı Azərbaycanın ilk mobil operatoru “Bakcell” şirkətidir. “AzerTelecom” şirkəti internetin topdan satışı, ayrılmış kanal xidməti, mobil və stasionar telekommunikasiya şəbəkələrində informasiyanın daşınması, beynəlxalq tranzit, SIP telefoniya, FTTx (fiber optik xətt xidməti), Data mərkəz xidmətləri, VSAT xidmətləri, Korporativ şəbəkə, Backbone xidmətləri, GSM üzərindən ayrılmış xətt, VPN (virtual şəxsi şəbəkə), lokal VoIP, DDOS hücumundan müdafiə və digər xidmətlər təqdim edir.

Erməni deputatın toxunulmazlığı ləğv edilə bilər

açılmış cinayət işinin istintaqı yekunlaşıb. Ədliyyə Nazirliyi deputatın mühakiməsinə razılıq verib.

Türkiyədə PKK terror təşkilatının siyasi qanadı olan Xalqların Demokratik Partiyasının (HDP) üzvü, erməni əsilli millət vəkili Qaro Paylanın deputat toxunulmazlığı ləğv edilə bilər. SİA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi xəbərə görə, Türkiyə Böyük Millət Məclisinə (TBMM) deputatın toxunulmazlığının ləğvi barədə sorğu göndərilib. Ankara Baş Prokurorluğu tərəfindən “Türkiyə dövlətinə təhqir” və “prezidentə təhqir” maddələri ilə

Bərdədə qadınları cinsi istismara məruz qoyan şəxs tutulub

Bərdədə qadınları cinsi istismara məruz qoyan şəxs tutulub. DİN-dən SİA-ya verilən məlumata görə, İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində Bərdə rayon sakini Samirə Mehdiyevanın gəlir əldə etmək məqsədi ilə qadınları Türkiyəyə aparıb cinsi istismara məruz qoyması müəyyən edilib. Faktla əlaqədar Cinayət Məcəlləsinin 144-cü maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb. Görülmüş tədbirlərlə S.Mehdiyeva saxlanılıb.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ərazisi haqqında ilk dəfə İstiqlal Bəyannaməsində bəhs edilmişdi. Sənəddə göstərilirdi ki, Cənub-Şərqi Zaqafqaziyanı əhatə edən Azərbaycan tamhüquqlu müstəqil dövlətdir. Lakin yenidən yaranmış Cənubi Qafqaz respublikalarının əraziləri və sərhədlərinin konkretləşdirilməsi ciddi problemlərlə qarşılaşdı. Azərbaycan və erməni milli şuraları arasında sərhəd məsələləri üzrə danışıqların nəticəsi Azərbaycan Milli Şurasının 1918-ci il 29 may tarixli iclasında müzakirə edildi. Səs çoxluğu ilə İrəvan Ermənistan Respublikasına güzəşt edildi və onun paytaxtı kimi tanındı. Həmin qərar qəbul olunarkən, hər iki respublikanın gələcəkdə konfederasiya şəklində birləşəcəyi, Ermənistanın Qarabağın dağlıq hissəsinə olan əsassız iddiadan əl çəkəcəyi və başqa məsələlər nəzərə alınmışdı.

Lakin tarix bu addımın yanlış olduğunu göstərdi. Ermənilər həmin güzəştlərdən istifadə edərək, yeni-yeni ərazi iddiaları irəli sürdülər. İrəvan quberniyasında, Qarayazıda olan Azərbaycan hərbi hissələrinin 24 saat müddətində oradan çıxarılması haqqında ultimatum verdilər, azərbaycanlılara qarşı yeni soyqırımları həyata keçirməyə başladılar və bununla, həmin əraziləri zor gücünə ələ keçirməyə cəhd göstərdilər. Azərbaycanla Gürcüstan arasında da sərhəd mübahisələri vardı. Gürcüstan hökuməti keçmiş Tiflis quberniyasına daxil edilmiş Azərbaycan torpaqlarını - Borçalı, Qarayazı və Sığnax mahallarını Azərbaycana qaytarmaqdan boyun qaçdı. Gürcü silahlı qüvvələri alman hərbi dəstələri ilə birləşərək, 1918-ci il iyunun əvvəllərində Borçalıya daxil oldular. Ayın 14-də Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi azərbaycanlıların məskunlaşdığı Borçalıya və digər ərazilərə birləşmiş gürcü-alman

berniyası (Yelizavetpol, yeni Gəncə qəzası, Cavanşir qəzası, Nuxa qəzası, Ərəş qəzası, Şuşa qəzası, Qaryaqın, yeni Cəbrayıl qəzası, Zəngəzur qəzası, Qazax qəzası (bu ərazinin üçdə birini təşkil edən dağlıq hissəsi Azərbaycan və Ermənistan arasında mübahisəli ərazi kimi qalırdı)); İrəvan quberniyası (Naxçıvan qəzası, Şərur-Dərələyəz qəzası, Sürməli qəzası, habelə, Yeni Bəyazid qəzası, Eçmiədzin və Aleksandropol qəzalarının bir hissəsi); Tiflis quberniyası (Borçalı qəzası, Tiflis və Sığnax qəzalarının bir hissəsi); Zaqatala mahalı; Dağıstan vilayəti (Kürə və Samur nahiyələrini əhatə edən ərazinin bir hissəsi, habelə, Dərbənd şəhəri və onun ətrafı da daxil olmaqla, Qaytaq-Tabasaran qəzasının bir hissəsi). Bundan başqa, Azərbaycan Cümhuriyyəti Tiflis quberniyasındakı Axalsix qəzasının Batum, xüsusən, Qars əyalətlərini də öz ərazisinə daxil etməyə xüsusi əhəmiyyət verirdi. Lakin

iyunda işini dayandırdı. Son dərəcə mürəkkəb beynəlxalq və daxili vəziyyətə baxmayaraq, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ərazi və sərhəd məsələlərinə həyatı əhəmiyyət verirdi. Cümhuriyyət Hökuməti Cənubi Qafqazdakı bütün tarixi Azərbaycan torpaqlarını öz nəzarəti altında saxlamağa çalışırdı. 1920-ci ilin iyun - təqvimində Xarici İşlər Nazirliyinin təqdim etdiyi xəritə və məlumatlar əsasında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ərazisini əks etdirən cədvəl nəşr olunmuşdu. Göründüyü kimi, Cümhuriyyətin ərazisi 113,9 min kv. km-ə bərabər idi (o cümlədən, mübahisəsiz ərazi 97,3 min kv. km; mübahisəli ərazi 16,6 min kv. km). Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yaşadığı qısa dövr ərzində ərazisini və sərhədlərini qorumaq sahəsində mühüm işlər gördü. Lakin aprel işğalı (1920) və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin devrilməsindən sonra Sovet Rusiyasının yeritdiyi ayrışdırıcı siyasəti nəticəsində

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə kəskin xarakter almışdı

hərbi qüvvələrinin yeridilməsinə qarşı nota verdi, sərhəd məsələsinin siyasi yolla həll olunmasını təklif etdi. Gürcüstan hökuməti buna razılıq vermədi. Cənubi Qafqaz respublikaları arasındakı ərazi mübahisələri daha kəskin şəkil almağa başladı. Buna görə də, həmin problemin Beynəlxalq İstanbul Konfransında müzakirə edilməsi qərara alındı. 1918-ci ilin noyabrında Əlimərdan bəy Topçubaşovun Antanta dövlətlərinin İstanbuldakı nümayəndələrinə göndərdiyi xüsusi memorandumda Azərbaycanın ərazisi müəyyənləşdirildi. Bu məsələ daha geniş şəkildə Paris Sülh Konfransındakı Azərbaycan sülh nümayəndəliyinin tələblərində də əks olunmuşdu. Həmin sənədə əsasən, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti aşağıdakı əraziləri əhatə edirdi: Bakı quberniyası (Bakı dairəsi ilə birlikdə Bakı qəzası, Cavad qəzası, Göyçay qəzası, Şamaxı qəzası, Quba qəzası, Lənkəran qəzası); Yelizavetpol (Gəncə) qu-

ərazi məsələlərini dinc yolla həll etmək mümkün olmadı. Birinci Dünya müharibəsində məğlub olan Osmanlı imperiyası hərbi qüvvələrini Cənubi Qafqazdan çıxaran kimi ermənilər daha da fəallaşdılar, ərazi iddiası ilə 1918-ci ilin sonunda Gürcüstanla apardıqları müharibə nəticəsində Borçalı mahalında Lorunu və onun ətraflarını zəbt etdilər. Ermənistan Azərbaycanın tarixi torpaqlarına olan iddialarını həyata keçirmək üçün Qarabağ, Zəngəzur, Naxçıvan və digər ərazilərdə soyqırımlarını daha da genişləndirdi. Naxçıvanda bu siyasətin qarşısını almaq üçün 1918-ci ilin noyabrında Araz Türk Cümhuriyyəti yaradıldı və bu Cümhuriyyət sonra Cənub-Qərbi Qafqaz Demokratik Cümhuriyyəti ilə birləşdirildi. Cənubi Qafqaz dövlətləri arasındakı ərazi mübahisələrini müzakirə etmək üçün, nəhayət, 1919-cu il aprelin 25-də Tiflisdə konfrans çağırıldı. Lakin konkret nəticə verməyən Tiflis Konfransı da

Azərbaycan əraziləri daha da azaldıldı. Yeni yaradılan Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasının sərhədləri 86,6 min kv. km müəyyən edildi. Beləliklə, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ərazisinin 27,2 min kv. km-i Azərbaycan xalqının əlindən alındı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasını xalqımız üçün tarixi hadisə adlandırmışdı. Bu, eyni zamanda, islam dünyası üçün də mühüm hadisə hesab olunurdu. Çünki müsəlman Şərqi qində, ilk dəfə olaraq, müstəqil demokratik respublika yaranmışdı. Ulu Öndər bu tarixi hadisənin böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulamışdı: "Cəmi 23 ay fəaliyyət göstərməsinə baxmayaraq, ilk respublika dövründə həyata keçirilən tədbirlər müstəqil dövlətçiliyimizin əsaslarının yaradılması və gələcək inkişaf yolunun müəyyənləşdirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb etdi".

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasını xalqın milli oyanışının məntiqi yekunu kimi dəyərləndirmişdir: "Müsəlman Şərqi qində ilk parlament respublikası - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti xalqımızın qədim dövlətçilik ənənələrini yaşadaraq, müasir dövrə xas dövlət təsisatlarının yaradılmasına nail olmuşdu. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması mürəkkəb siyasi dövrdə cərəyan edən hadisələrin və Azərbaycan xalqının milli oyanışının məntiqi yekunu idi".

Azərbaycan Prezidentinin 16 may 2017-ci il tarixli "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi haqqında" Sərəncamı bir daha təsdiqlədi ki, müasir müstəqil Azərbaycan Respublikası Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisidir. Sərəncamda Şərqi ilk demokratik müsəlman dövlətinin fəaliyyəti də öz əksini tapıb: "1918-ci il may ayının 28-də Azərbaycanın müstəqilliyini bəyan edən İstiqlal Bəyannaməsi qəbul edildi. Yeni

qurulan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti öz üzərinə götürdüyü çətin tarixi vəzifəni imkanlarının ən son həddində çalışaraq, şəərəflə yerinə yetirdi. Azərbaycanın ilk parlamenti və hökuməti, dövlət aparatı təşkil edildi, ölkənin sərhədləri müəyyənləşdirildi, bayrağı, himni və gerbi yaradıldı, ana dili dövlət dili elan edildi, dövlət quruculuğu sahəsində ciddi tədbirlər həyata keçirildi. Ölkənin ərazi bütövlüyü və milli təhlükəsizliyi təmin edildi, qısa müddətdə yüksək döyüş qabiliyyətli hərbi hissələr yaradıldı, milli tələblərə və demokratik prinsiplərə uyğun dövlət orqanları quruldu, maarifin və mədəniyyətin inkişafına xüsusi diqqət yetirildi, Azərbaycanın ilk universiteti təsis olundu, təhsil milliləşdirildi, xalqın sonrakı illərdə mədəni yüksəlişi üçün zəmin hazırlayan və ictimai fikir tarixi baxımından müstəsna əhəmiyyətli işlər görüldü".

Vahid Öməröv,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Həkim açıqladı: "Çəpgözlüyün hər yaşda müalicəsi var"

Son illər doğulan körpələr arasında çəpgözlüyə daha çox rast gəlinir. Hər iki gözde fərqli bəbəklərin olması nəticəsində görmə sinirindən beyinə müxtəlif obrazlar ötürülür. Beyin isə bu, iki görüntünü bir obrazda birləşdirir. İki göz bəbəyi eyni cür çalışmayanda uşağda çəpgözlük yarana bilər. Bu, ötürülən görüntünün hər ikisi aydın olmalıdır ki, beyin onları birləşdirə bilsin. Çəpgözlük əsasən gözlərdə paralelliğin pozulmasından irəli gəlir. Bu, təkə vizual pozuntu deyil, eyni zamanda, ciddi xəstəlikdir. Bu barədə AZƏRTAC-a məxsusi müsahibəsində Zərifə Əliyeva adına Göz Xəstəlikləri Elmi-Tədqiqat İnstitutunun pediatri-oftalmoloqu Sevinc Salmanova məlumat verib.

Həkimin dediyinə görə, əslində çəpgözlüyü istənilən yaşda müalicə etmək mümkündür. Lakin uşaq doğulan kimi müayinədən keçirilməlidir: "İnsanın hər gözündə altı ədəd xarici əzələ var. Həmin əzələlərdən biri daha güclü və ya daha zəif olarsa, bu zaman gözde çəpləşmə yaranar. Yəni, hər iki göz fərqli istiqamətə baxar. Çəpgözlük ilk dörd ayda aşkarlanarsa, müalicə daha yaxşı nəticə verir. Adətən uşaqların gözündə fərqlilik hiss edildikdə valideynlər çəpgözlükdən şübhələnirlər. Lakin aparılan müayinə zamanı təsdiq edən əlamət aşkarlanmadıqda, bu, yalançı çəpgözlük adlanır. Belə hallarda bu uşaqlarda göz yuvaları bir-birindən hədsiz uzaq və ya yaxın yerləşir. Bəzən də bu sadəcə üz quruluşu ilə əlaqədar olur".

S.Salmanovanın söylədiyinə görə, çəpgözlük müşahidə edildikdə hər iki göz bəbəyinin funksiyası yoxlanılır. Bu funksiyalar eyni çalışdıqda əzələ boşluğuna görə çəpgözlüyün yarana biləcəyi haqqında valideyn xəbərdar edilir. Hər iki gözde bəbəklər eyni çalışmadıqda valideynə daha aktiv gözü bağlamaq məsləhət görülür. Konservativ müalicələr nəticəsində evakulyar görməni bərpa etmək olur. Bir çox hallarda çəpgözlük başağrısı, göz sulanması, bulaniq görmə, gözələrin qeyri-paralelliyi ilə özünü büruzə verir. Uşaqlarda göz əzələlərinin inkişafı əsasən 2-3 yaşa təsadüf edir. Gözlərin paralel inkişaf etməməsi əsasən hamiləlik dövründən və ya doğuş zamanı alınan zədələrdən yarana bilər. Bundan başqa stress və əsəb də çəpgözlüyə səbəb olur. Lakin müalicələrə vaxtında başlandıqda bu problemin qarşısını almaq mümkündür.

Ürəktutmasına və insulta səbəb olan dərmanlar açıqlanıb

Tayvan alimləri dünyada ən geniş yayılmış beş ağrıkəsicinin nə dərəcədə təhlükəli olduğunu aydınlaşdırıblar. AZƏRTAC "RIA Novosti"yə istinadla xəbər verir ki, tədqiqatın nəticələri "British Journal of Clinical Pharmacology" jurnalında dərc edilib. Alimlər yüksək təzyiqdən əziyyət çəkən 56 min pasiyent barədə məlumat istinad ediblər. Məlum olub ki, ibuprofen, diklofenak, tselekoksisib, mefenamik turşusu və naproksen preparatları ürəktutmasına və insulta səbəb olur.

hesabla ibuprofen qəbul edən 330 nəfərdən birində dörd həftə ərzində ürəktutması və ya insult qeydə alınıb. Tselekoksisib daha təhlükəli preparatdır, çünki orta hesabla 105 xəstədən biri eyni nəticə ilə üzləşib.

Müvafiq olaraq diklofenak və naproksen qəbul edən xəstələrdə isə orta hesabla 245 və 214 nəfərdən biri ürəktutmasına və insulda məruz qalıb. Bu preparatlar arasında ən təhlükəsizi mefenamik turşusudur, çünki orta hesabla 394 xəstədən birində ürəktutması müşahidə olunub. Daha əvvəl məlum olub ki, ibuprofen qəbul edən kişilər sonsuzluq problemi ilə üzləşə bilərlər. İbuprofen hamiləliyin ilk üç ayında qadın cinsindən olan dölün fertilliyinə də pis təsir göstərir.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Biologiya müəllimliyi ixtisası üzrə VII tədris ilinin tələbəsi Ağayeva Məhbubə Asif qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
neşr olunur
Tiraj: 5500

SƏS

Son səhifə

19 may

Ronaldo vergidən yayındığını boynuna aldı!

Vergidən yayınmaqda ittiham olunan "Real"-in superulduzu Kriştianu Ronaldo günahını boynuna almağa hazırıdır. Apasport.az saytının xarici mətbuata istinadən məlumatına görə, portuqaliyalı hücumçu borcunu ödəmək üçün İspaniyanın Vergi Xidmətinə müraciət edib. Ronaldonun vəkilləri məsələ ilə bağlı rəsmi danışıqlara artıq başlayıb. Futbolçu 14,7 milyon avroluq borcunu ödəməklə işin birdəfəlik bağlanmasını istəyir. Rəsmilər bu təklifi təhlil etdikdən sonra bir cavab verəcəklər. Qeyd edək ki, Ronaldonun 2011-2014-cü illər ərzində 14,7 milyon avro məbləğində vergidən yayınmaqda ittiham olunur. Prokurorluğun ərizəsində qeyd edilib ki, Kriştianu 2010-cu ildə yaratdığı biznes strukturunu real gəlirlərini gizlətmək məqsədilə istifadə edib.

Çempionlar Liqasının finalına görə Kiyevdə ciddi təhlükəsizlik tədbirləri görülməkdir

UEFA Çempionlar Liqasının mayın 26-də Kiyevdə keçiriləcək final oyunu zamanı terror aktlarının baş verməməsi üçün "Olimpiya" stadionunun ətrafında yaşayan insanlar pasport qeydiyyatına görə buraxılacaqlar. Bunu Ukraynanın nəqliyyat üzrə meneceri Sergey Xiynyak mayın 17-də keçirilən mətbuat konfransında deyib. Onun sözlərinə görə, stadion ətrafında yaşayan insanlar pasport qeydiyyatını göstərmədən buraxılmayacaqlar. Şəhər sakinlərinə final oyunu günü şəxsi avtomobillərindən istifadə etməməsi tövsiyə edilib. Ukrayna Nazirlər Kabineti hüquq mühafizə orqanlarına mayın 18-dən 28-dək Kiyevdə terror təhlükəsi olan ərazilərdə gücləndirilmiş iş rejiminin tətbiqinə dair göstəriş verib. Bu müddətdə Ukrayna hüquq mühafizə orqanlarının 10 mindən artıq əməkdaş şəhərin təhlükəsizliyini qoruyacaq. Final matçında azarkeşlərin metrodan pulsuz istifadəsi üçün UEFA Ukrayna hökumətinə 100 min avro pul ayırıb. UEFA Çempionlar Liqasının final oyununda "Real" və "Liverpool" komandaları üz-üzə gələcəklər.

"Atletiko" Qrizmannı "Barselona"ya buraxmır

"Atletiko" "Barselona"ya keçidi gündəmdə olan Antuan Qrizmannı buraxmaq istəmir. "Marca" nəşrinin yaydığı xəbərə görə, fransalı yarımüdafiəçinin Kataloniya klubuna getməməsi üçün rəhbərlik ona yeni müqavilə təklif edib. Əgər Qrizmann "Atletiko"da qalmağa razılıq versə, yeni anlaşmaya əsasən, ildə 25 milyon avro qazanacaq. Ancaq futbolçunun hələlik təklifə cavab vermədiyini bildirilib. Qeyd edək ki, hələ ötən ilin sonlarının "Barselona" ilə anlaşan futbolçunun 115 milyon avro qarşılığında yaxın müddətdə kataloniyalılara keçəcəyi söylənilir.

"Dünya çempionu olmaq istəyirəm"

PSJ-nin və Braziliya millisinin hücumçusu Neymar qarşıdakı dünya çempionatı haqda danışdı. Qol.az-ın xarici KİV-ə istinadən yaydığı xəbərə görə, ulduz futbolçu Rusiyada keçiriləcək mundialda qalib olmaq istədiyini bildirib: "Dünya çempionatı ən böyük turirdir. Mən Rusiyada meydana çıxmaq və kuboku başım üzərinə qaldırmaq istəyirəm. Bu kubok mənim olmalıdır".

Azərbaycan grossmeysteri "Summer Chess Classic 2018" turnirində iştirak edir

Sent-Luisdə dairəvi sistem üzrə "Summer Chess Classic 2018" beynəlxalq turniri keçirilir. İki dairədən ibarət turnirin hər dairəsində on grossmeyster mübarizə aparır. AZƏRTAC xəbər verir ki, iştirakçıların sırasında Azərbaycan grossmeysteri Vasif Durarbəyli də var. "Summer Chess Classic 2018"-in üç turundan sonra "A" turnirində Vasif Durarbəyli (Azərbaycan) və Varujan Akobian (ABŞ) liderlik edir. Onların hər biri 3 xal toplayıb. Samuel Sevian (Sent-Luis) onlardan 0,5 xal geri qalır. "B" turnirində ən yaxşı nəticəni 2,5 xal toplamış Kamil Draqun (Polşa) göstərmişdir. Cəmil Can Əli Mərəndi (Türkiyə), Andrey Stukopin (Rusiya) və Alejandro Ramirez (ABŞ) ondan 0,5 xal geri qalır.